

Газета Тернопільської районної ради

Подільське СЛОВО

№47 (5306) П'ятниця, 23 листопада 2018 року

16 сторінок

Реорганізація
ТРТМО:
охорона
здоров'я
по-новому

Степан
Маціборка:
«Пишаюся тим,
що я — хлібороб»

Діти зустрілися
з Патріархом
Варфоломієм

Ліки з грядки:
часник

Кубок Терно-
пільського
району — у команди
Великих Бірок

ГОЛОДОМОР
1932—1933

24 листопада 16:00
ЗАПАЛИ СВІЧКУ ПАМ'ЯТІ
У СВОЄМУ ВІКНІ

Щороку 25 листопада в Україні та світі згадують жертв голодомору 1932-33 років. Серед мільйонів загиблих були і росіяни, і євреї, і поляки. Але понад 80% з мільйонів, які померли від голоду, були українці. Саме тому величезна кількість країн світу визнали цю трагедію геноцидом українського народу.

Не маємо права забути

Передумови

У 1930 році генсек Йосип Сталін дав поштовх новій хвилі колективізації. У квітні того ж року було прийнято «Закон про хлібозаготівлі», згідно з яким колгоспи зобов'язали здавати державі від чверті до третини зібраного збіжжя. Тим часом внаслідок «великої депресії» ціни на сільськогосподарську продукцію на Заході стрімко впали. Радянський Союз став на порозі економічної кризи, адже довгострокових позик йому ніхто не давав, вимагаючи визнати за собою борги Російської імперії. Щоб заробити валюту, було вирішено збільшити обсяги продажу зерна, внаслідок чого хлібозаготівельні плани різко і невмотивовано зростали, з колгоспів забирали майже весь урожай, що спонукало селян відмовлятися від праці на землі і породило масову неконтрольовану урбанізацію.

Селяни здають хліб у Барішівському районі Київської округи, 1930 рік

Радянська влада не приживалася в Україні. Керівництво СРСР розуміло це. На партійних зборах влітку 1930 року керівник КПУ С. Косіор заявив: «Селянин приймає нову тактику. Він відмовляється збирати врожай. Він хоче згноїти зерно, щоб задушити радянський уряд кістлявою рукою голоду. Але ворог прорахувався. Ми покажемо йому, що таке голод. Ваше завдання — покінчити з куркульським саботажем урожаю. Ви мусите зібрати його до останньої зернини і відразу відправити на заготівельний пункт. Селяни не працюють. Вони розраховують на попередньо зібране зерно, яке вони заховали в ямах. Ми маємо примусити їх відкрити свої ями». Таким чином, радянське керівництво ставило перед собою дві мети: по-перше, загнати селян у колгоспи і збільшити обсяги хлібозаготівель; по-друге, зламати класовий і національний рух опору, який на хвилях українізації набував обертів.

Зі збільшенням тиску на селян активізувався селянський рух опору. За даними ГПУ, з 20 лютого до 2 квітня 1930 року в Українській СРР відбулося 1716 масових виступів, з яких 15 кваліфікували як широкі збройні повстання проти радянської влади. Вони об'єднували до двох тисяч людей і відбувалися під гаслами: «Верніть нам Петлюру!», «Дайте другу державу!», «Хай живе самостійна Україна!», «Геть СРСР!», «Давайте завойовувати іншу свободу, геть комуни!». Люди озброювалися вилами, лопатами, сокирами, були навіть кінні загони. Натовпи селян зі співом «Ще не вмерла Україна» ліквідовували місцеві органи влади. Партійці й комсомольці втікали.

Продовження на стор. 7.

В радянський час на тему голоду (не те, що голодомору) було накладено табу. Історикам дозволяли лише говорити про «труднощі з продовольством», але не про голод. Із вуст партійного високопосадовця слово «голод» вперше прозвучало в грудні 1987 року. Тоді перший секретар ЦК КПРС Володимир Щербинський, виступаючи на урочистостях з нагоди 70-ліття УРСР, визнав факт голоду 1932-33 років. Коли на цю тему почали дискутувати дедалі відвертіше, у 1990 році ЦК Компартії України дозволив публікацію книжки «Голод 1932-1933 рр. в Україні: очима істориків, мовою документів». Проте ажитажу вона не викликала, оскільки тираж видання був усього 2,5 тис. примірників, і воно стало бібліотечним раритетом.

Починаючи з 2005 року, в період президентства В.А. Ющенка, питання дослідження голодомору 1932-1933 років нарешті зрушилося з нульової позначки. На державному рівні здійснювали просвітницьку діяльність: було написано багато книг, знято документальних фільмів, опубліковано споминів очевидців. За ініціативою Віктора Андрійовича у 2006 році СБУ розсекретила понад 5 тисяч сторінок матеріалів із державних архівів про голодомор.

З того часу на цю тему багато написано, у тому числі й на шпальтах нашої газети. Проте, аби сучасне покоління не забувало, через які муки «комуністичного раю» довелося пройти нашим дідам-прадідам, ми вирішили нагадати читачам про найстрашніші факти тієї трагічної сторінки історії.

Якість, яка не підведе

46027 м. Тернопіль,
вул. С. Будного, 4а
тел/факс: +38 (0352) 25 44 35,
25 37 59

www.lanclaas.com.ua
e-mail: office@lanclaas.com.ua

ОК ЖБК «Головацького-1» Дозвіл №ТП-114170962418 від 6 квітня 2017 р.

- задача I пускового комплексу II квартал 2019 р.
- задача II пускового комплексу II квартал 2020 р.

Багатоквартирний житловий будинок із вбудовано-прибудованими приміщеннями громадського призначення та гаражами манежно-боксів типу по вул. Головацького, р-н 9 училища, мкр «Північний»

1-кімн. - 44; 45,33 м² || 2-кімн. - 62,61; 66; 68,49 м²
3-кімн. - 82,57 м² || 2-кімн. дворівнева - 88 м²
4-кімн. дворівнева - 120 м²

від 11500 грн/м²
творчі майстерні 110 м² - від 7000 грн/м²

Гаражі. Підземні паркінги.
Великий дитячий майданчик

тел.: 067 350-47-74, 096 749-82-78

Героям слава!

Україна — територія свободи

21 листопада ми відзначаємо День Гідності та Свободи, який об'єднав дві доленосні та знакові події для всього українського народу — Помаранчеву революцію 2004 року та Революцію Гідності 2013 року. 5 років тому українці вийшли на головний майдан країни, щоб захистити свій європейський вибір. Попереду нас чекала найдовша зима в історії України. Попереду був розпач і біль за втратою життів Небесної сотні. Попереду — згуртованість української нації, а головне — самоідентифікація.

21 листопада українці вшановують пам'ять загиблих під час Революції, приносять квіти та лампадки до пам'ятних місць, організовують виставки та акції. В день пам'ятної дати біля стели Героїв Небесної сотні перед будівлею Тернопільської районної ради відбулася година пам'яті «Україна — територія свободи».

ний іспит для України. Наш народ перед усім світом показав свою гідність та щире прагнення до волі. Указом Президента в Україні встановлено День Гідності та Свободи, який відзначаємо щороку з метою утвердження ідеалів демократії та віддання пошани патріотизму й героїзму громадян, які восени 2004 року під час Помаранчевої Революції, у листопаді 2013, у лютому 2014 року встали на захист демократичних цінностей, прав і свобод людини, національних інтересів України, її європейського вибору. Герої Небесної сотні назавжди змінили хід історії...»

живі їх учасники, будемо з покоління у покоління передавати безцінні спогади про тих, хто віддав життя за Україну у ці сповнені трагізму дні, про тих воїнів української армії, добровольців, які нині продовжують відстоювати європейський вибір України».

Патріотичної пісенської виконавчої артисти-аматори Тернопільського району Оксана Качан та учасники жіночого вокального ансамблю смт Великі Бірки. До меморіальної дошки Героїв Небесної сотні учасники скорботного зібрання по-

клали живі квіти, запалили свічки та помолитися за їх вічний спочинок.

Галина ЮРСА – ТРР «Джерело». Фото автора.

У заході взяли участь громадськість Тернополя та району, представники місцевої влади, депутати, духовенство.

За душі невинно убитих разом із учасниками години пам'яті молилися о. Ігор з церкви Святого Володимира, що у смт Велика Березовиця.

Звертаючись до тих, хто прийшов пом'янути та помолитися за Героїв Небесної сотні, голова Тернопільської РДА Олександр Похилій сказав: «Революція Гідності — надзвичайно важкий і трагіч-

«Україна заплатила і продовжує платити надзвичайно високу ціну за те, щоб гідність була першою з чеснот українців, — мовив голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко. — Схиляємо голову перед пам'яттю загиблих під час проведення АТО та ООС, співчуваємо у горі тим, хто втратив сина, брата, батька, сестру, дочку, матір. На наших очах пишуться сторінки історії, і ми,

Сім'я загиблого Руслана Муляра отримала нове житло

Ключі від трикімнатної квартири у новозбудованій багатоповерхівці у Тернополі вручив дружині та двом синам полковника СБУ Руслана Муляра голова облдержадміністрації Степан Барна.

«На превеликий жаль, ми не можемо повернути вам чоловіка, а дітям — батька, оскільки це — за межами людських сил, — звернувся під час вручення ключів від квартири до дружини Руслана Муляра Степан Барна. — Але ми зробимо усе залежне від нас, щоб родини героїв, які віддали свої життя, захищаючи територіальну цілісність України, жили в належних умовах, не відчуваючи матеріальної скрути, та мали підтримку й розуміння».

Власне, завдяки співпраці влади та небайдужих благодійників дружина загиблого бійця та двоє її неповнолітніх синів уже найближчим часом переїдуть у нову простору та повністю укомплектовану квартиру, в якій проведено усі необхідні оздоблювальні роботи.

«Колектив УСБУ разом із добровільцями долучився до того, аби це колектив УСБУ для всіх комфортною і затишною домішкою. Ми розуміємо, що вашій родині облаштувати свій побут без міцної чоловічої опори важко, тому постаралися упорядкувати квартиру найкращим чином. Обіцяю, що й надалі підтримуватимемо вашу сім'ю, і ви завжди зможете розраховувати на допомогу та підтримку від колег і бойових побратимів Руслана», — наголосив начальник Тернопільського управління СБУ Віталій Найда.

Полковник Муляр, нагадаємо, служив у Центрі спеціальних операцій «А» Служби безпеки України, більш відомому як спецпідрозділ «Альфа». Його життя трагічно обірвалося 26 травня 2018 року внаслідок ворожого обстрілу поблизу села Жолобок Луганської області. Протягом майже двох десятків років військової служби офіцер пройшов шлях від сержанта до полковника, від розвідника до командира групи. За професіоналізм, героїзм та доблесть, виявлені під час участі в антитерористичній операції, він був неодноразово нагороджений відомими відзнаками. Указом Президента України від 02.06.2018 № 158 Руслана Муляра нагороджено орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Милосердя

Керівникам управлінь, відділів райдержадміністрації, директорам та колективам підприємств, організацій, установ, фермерам, підприємцям, релігійним та громадським організаціям, головам сільських та селищних рад, об'єднаних територіальних громад

ЗВЕРНЕННЯ

Міжнародний день людей із інвалідністю, який відзначають 3 грудня, нагадує суспільству про турботу та обов'язок перед людьми з обмеженими можливостями.

Усім нам потрібно зробити все можливе для формування гідних умов життя людей із особливими потребами, переосмислити все, що зроблено на їх підтримку. Адже вони пристосовуються, як можуть, зі всіх своїх сил. Їм не потрібно щось особливе, лише елементарне — можливість жити серед людей, бути в суспільстві і відчувати себе змисленими людьми.

Звертаємося до всіх людей доброї волі, до колективів установ, організацій, підприємств, релігійних і громадських організацій не обминути жодної людини, внести свій вклад у благодійну справу. Адже саме ми створюємо умови для того, щоб вони не почувалися відчужено та змогли реалізувати себе у цьому житті!

Н.І. БОЙКО, директор Територіального центру Тернопільського району

Юридична консультація

До уваги громадян!

З метою організації доступності поселення до нотаріальних послуг та поліпшення роботи з надання таких послуг для громадян у сільській місцевості Тернопільської області наказом Головного територіального управління юстиції у Тернопільській області затверджено графік роботи «виїзних громадських приймалень» на листопад-грудень 2018 року із залученням приватних нотаріусів області.

Під час прийому громадянам буде надано консультації та кваліфіковану правову допомогу з питань оформлення спадкових прав, посвідчення заповітів, договорів та інше.

Графік роботи «виїзних приймалень» на листопад – грудень 2018 року

Назва нотаріального округу	Місце проведення «виїзної громадської приймальні»	Дата здійснення прийому громадян	ПП та посада особи, яка здійснює прийом громадян
Тернопільський районний нотаріальний округ	Байковецька ОТГ	26.11.2018	Приватний нотаріус Тернопільського районного нотаріального округу Береш С.М.
		17.12.2018	Приватний нотаріус Тернопільського районного нотаріального округу Будз Н.Є.
	Великогаївська ОТГ	28.11.2018	Приватний нотаріус Тернопільського районного нотаріального округу Кравець Т.В.
		20.12.2018	Приватний нотаріус Тернопільського районного нотаріального округу Сліско С.М.

Державні програми

Замість субсидій — «живі» гроші

Уже з січня 2019 року в Україні почнеться запровадження надання пільг і субсидій у грошовій формі. Міністерство соціальної політики завершило проект відповідної постанови та найближчим часом має намір винести його на розгляд засідання Кабінету Міністрів.

У проекті Державного бюджету на 2019 рік уряд заклад достатньо коштів — 55 мільярдів гривень — для того, щоб українці вже з січня отримували «живі» гроші для оплати комунальних послуг. А все, що буде заощаджено завдяки розумному споживанню енерго-ресурсів, залишалося в сім'ї.

Що таке монетизація та як вона працюватиме?

Сьогодні безповоротна допомога держави на оплати послуг ЖКГ — субсидія і пільга — надходить надавачам комунальних послуг безпосередньо на особові рахунки споживачів.

За результатами опалювального сезону енергоощадним субсидіантам держава виплачує готівкою лише еквівалент зекономлених 150 кубів електричної енергії, якщо цей ресурс використувався для опалення, або 100 кубів газу. Таку премію за енергоефективність цього року отримали понад 1,2 мільйони домогосподарств.

Уже з січня допомоги від уряду для нових одержувачів субсидій надходитиме безпосередньо на банківський рахунок субсидіанта у державному банку. Рахунок матиме спеціальний режим використання. Тобто, кошти будуть використані на оплату послуг за спожитий газ, тепло, електроенергію й воду.

Якщо сім'я заощаджувала, за результатами опалювального сезону залишок коштів на рахунок вона зможе використати на свій розсуд. Сума зекономлених гро-

шей залежить виключно від родини. Найбільшою вона може бути в енергоефективних, тих, хто має добре утеплений будинок, лічильники та енергоощадний котел.

Монетизація пільг і субсидій відбуватиметься трьома етапами

Оскільки в Україні субсидію отримує майже половина українських сімей, одночасно монетизувати допомогу для кожного буде складно. Тим паче, що уряд планує максимізувати автоматизування цього процесу, щоб основне навантаження лягло на управління соціалістичними банківськими установами та надавачів послуг, і українцям не довелося бігти в банк відкривати рахунки чи доносити додаткові документи. Тому монетизація буде проходити трьома етапами.

З 1 січня 2019 року «живі» гроші на банківський рахунок надходитимуть тим, хто вперше звертається за допомогою. Тобто, всі ті, хто подаватиме документи на субсидію у січні, вже отримувати-

муть гроші на оплату комуналки на свій банківський рахунок.

З 1 травня 2019 року монетизація охопить тих, хто отримує субсидію чи пільгу вже багато років, у тому числі користується допомогою в літній період. Це приблизно 3 мільйони домогосподарств.

З 1 жовтня 2019 року запровадять повномасштабну монетизацію, коли кожен, хто отримує житлову субсидію чи пільгу, отримуватиме їх готівкою.

При цьому правила надання житлових субсидій не змінюються. Розмір допомоги й надалі залежатиме лише від двох факторів — від розміру витрат на комуналку та від доходів громадян. Змінюється лише алгоритм її виплати.

Тому монетизація відбудеться незалежно від того, є у домогосподарства лічильник на опалення чи немає. Але варто пам'ятати: розмір оплати за тепло визначає не стільки ціна гікакалорії, скільки обсяг споживання, який вимірюється лише лічильником (індивідуальним чи хоча б загальнобудинковим).

«Декрет» не скасовують

Цими днями соціальні мережі бурхливо відреагували на повідомлення ЗМІ про те, що Мінсоцполітики нібито вирішило скасувати із 1 січня 2019 року так звані «декретні відпустки», замінивши передбачені за них виплати незначною компенсацією для батьків на оплату роботи няні. Утім, як виявилось, люди знову стали жертвою ситуації «чув дзвін, та не знаю, де він».

Насправді ж, згідно із рішенням, яке ухвалив Кабінет Міністрів, держава не позбавляє права громадян на декретну відпустку, а лише хоче стимулювати вихід матерів на роботу. Тому й обидва із 1 січня 2019 року компенсувати родинам витрати на оплату няні у розмірі одного прожиткового мінімуму для дітей віком до 6 років (нині це — приблизно 1500 гривень) відшкодування здійснюватимуть на умовах співфінансування: з державного (25%), обласного (15%) та місцевого (60%) бюджетів.

«Механізм прозорий та простий — батьки наймають няню офіційно, самостійно обираючи та визначаючи умови контролю її роботи, а на кінець року їм буде відшкодовано за кожен місяць роботи няні суму в розмірі прожиткового мінімуму для дітей віком до шести років. Завдяки цьому механізму створюється можливість для батьків самостійно обирати няню для дітей, контролювати їхню діяльність, та одержувати підтримку, якщо мама має виходити на роботу», — повідомили в Мінсоц-

політики. При цьому ще раз наголосимо: підставою для виплати компенсації буде офіційний договір родини із нянею.

Інша справа, що на комерційних засадах доглядальницю за такою грошю не наймеш. Приміром, на одній із пропозицій сайту знаходимо пропозиції, де пропонують послуги няні в Тернополі і просять за роботу від 50 гривень за годину та 4-5 тисяч гривень на місяць. За таких умов запропонована державою компенсація у пів-

тори тисячі — непогана допомога для молодих батьків.

Окрім того, відповідно до згаданої вже урядової програми стимулювання дострокового виходу молодих мам із відпустки з догляду за дитиною віком до 3 років, за січня в Україні з'являться муниципальні няні. Із вартістю їхніх послуг поки що не визначилися, але це однозначно коштуватиме дешевше, ніж найняти няню на комерційних засадах.

Новини | Коротко про актуальне

Головою Інтерполу обрали Кім Чон Яна з Південної Кореї, за якого проголосувала 101 країна. Він отримав 62,3% голосів і обіймає посаду на наступні два роки. За росіянина Олександра Прокончука проголосувала 61 країна — він отримав 37,7% голосів. У Міністерстві внутрішніх справ заявляли, що Україна може зупинити членство в Інтерполі, якщо президентом організації оберуть Прокончука.

Конституційний Суд схвалив курс України на ЄС і НАТО, давши позитивний висновок у справі за конституційним зверненням Верховної Ради щодо відповідності законопроекту №9037 про внесення змін до Конституції. Відповідне рішення було ухвалено під час засідання Великої палати КСУ у четвер, 22 листопада.

Підготовлений урядом України до другого читання у Верховній Раді економічної стабільності і відповідає програмі співпраці з МВФ — одним із основних фінансових партнерів держави. «Уряд не пішов на поводу в опозиційних партій, які, серед іншого, вимагають скасувати нещодавнє рішення щодо збільшення ціни на газ. Газове питання стоїть на порядку денному з 2008 року і було зобов'язанням України перед міжнародними партнерами. Відмовитися від нього — типовий популістичний крок. А популізм вже призводив до слабкоти України. Цього не можна допустити», — наголосив Володимир Гройсман.

Президент Петро Порошенко заявив, що в бюджеті на 2019 рік буде закладено 500 млн гривень для компенсації видатків Укрпошти. «Ми не можемо допустити, щоб вирішення цієї проблеми відбувалося за рахунок або стихійних подій, або введення тарифів, зробивши додаткове навантаження на пенсіонерів. І ми не можемо погодитися зі скороченням відділень», — зазначив Глава держави. Водночас Порошенко наголосив, що ці кошти дадуть змогу вирішити проблему тарифоутворення Укрпошти лише б урегулювало питання тарифів.

Із березня 2019 року розпочнеться щорічне автоматичне осучаснення пенсій для всіх громадян. Про це повідомив віце-прем'єр-міністр України Павло Розенко. «Із 1 березня всі пенсіонери отримають перерахунок пенсії залежно від зміни коефіцієнтів і від базового розміру мінімальної зарплати, за якою розраховуються пенсії», — пояснив віце-прем'єр-міністр. Він також зауважив, що з 1 січня 2019 року отримають черговий перерахунок пенсій військові пенсіонери.

«З 1 січня 2019 року розмір мінімальної заробітної плати зросте майже до 4200 гривень», — заявив віце-прем'єр-міністр України Павло Розенко. «Враховуючи підвищення із січня, мінімальна зарплата за останні три роки зростає фактично втричі. Це — послідовна політика Президента, уряду і парламенту», — наголосив віце-прем'єр-міністр.

Декларування доходів заробітчанами є необхідною умовою для адресності субсидій, пояснив міністр соціальної політики Андрій Рева. «Пропозиція щодо необхідності декларування доходів заробітчанами є необхідною умовою для адресності субсидій, а не з метою їхнього оподаткування. Справа в тому, що усі бажаючі отримати субсидію повинні декларувати свої доходи: як ті, що вони отримують в Україні, так і ті, що надходять з-за кордону. На практиці відбувається наступне — хто живе і працює в Україні, сплачує податки та ЄСВ, часто не отримує субсидію, хоча насає за рахунок сплатених цими людьми податків держава надає субсидії. А той, хто отримує доходи з-за кордону, як правило, їх не декларує. У результаті субсидія нараховується у більшому розмірі, ніж це могло бути за умови чесного декларування доходів», — сказав Рева. Він також зазначив, що про оподаткування доходів, отриманих з-за кордону, не може йтися, оскільки усі податки з цих доходів були сплачені в державі перебування.

Верховна Рада відмовилася скасувати рішення про прийняття в другому читанні та в цілому проекту закону України про розмитнення авто на номерах з іноземною реєстрацією. Зокрема, цим законом передбачено врегулювання питання ввезення транспортних засобів на митну територію України, забезпечення дієвого контролю за переміщенням, цільовим використанням транспортних засобів, поміщенням у митний режим транзиту чи тимчасового ввезення, посилення відповідальності громадян за порушення митних правил. Після набуття чинності закону штраф за перевищення строку користування авто в режимі транзиту від 10 до 20 діб становитиме 8,5 тис. грн, від 20 до 30 діб — 85 тис. грн, більш як 30 діб — 170 тис. грн, або конфіскація за рішенням суду.

Більш ніж на 20% зріс за минулий тиждень рівень захворюваності на гострі респіраторні вірусні інфекції в Тернопільській області. Натомість, випадків грипу поки що не зареєстрували.

Для забезпечення безперебійної життєдіяльності області в осінньо-зимовий період, розпочав роботу оперативний штаб при Тернопільській облдержадміністрації, до складу якого входять усі структури та підрозділи, дотичні до ліквідації можливих наслідків негоди. «Для нас важливо, щоб стан зимового обслуговування доріг був на якісному рівні, і ми могли забезпечити безперебійне пересування транспортних засобів по всій території області», — наголосив під час засідання голова ТОДА Степан Барна.

Оголошення

25 листопада 2018 року о 12 год. в приміщенні районного будинку культури за адресою: м. Тернопіль, вул. Шкільна, 4 (зупинка «Цукровий завод») **відбудуться урочистості, присвячені 150-річчю створення товариства «Просвіта».**

У програмі заходу — історія «Просвіти» району та святковий концерт. Запрошуються просвітяни, працівники освіти та культури, жителі району.

Казимир ЯРЕМА,

голова Тернопільської районної організації ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка.

Актуальне інтерв'ю

Наприкінці жовтня на сесії районної ради затверджено рішення про реорганізацію Тернопільського районного територіального медичного об'єднання (ТРТМО) та утворення на його базі двох комунальних неприбуткових некомерційних підприємств Тернопільської районної ради — «Тернопільський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» та «Тернопільська центральна районна лікарня». Тоді ж було затверджено розподільчий баланс комунального підприємства «Тернопільське районне територіальне медичне об'єднання» та ліквідаційний баланс центральної районної лікарні. В. о. директора «Тернопільського районного центру первинної медико-санітарної допомоги» призначено Галину Василівну Соколовську. В. о. директора (головного лікаря) «Тернопільської центральної районної лікарні» — Івана Михайловича Трача. Ця тема набула значного резонансу не лише на теренах Тернопільського району, до того ж обросла домислами, навіть спекуляціями. Тому ми вирішили звернутися за роз'ясненнями до осіб, які безпосередньо причетні до процесу реорганізації ТРТМО.

Охорона здоров'я по-новому: реалії, перспективи, проблеми

Андрій ГАЛАЙКО: «Процес реорганізації не передбачає зміни форми власності»

«В Україні продовжується реформування медичної галузі, яке стартувало у жовтні минулого року, коли на сесії Верховної Ради 240 народних обранців проголосували за реформу. Міністерство охорони здоров'я, яке відповідає за її розробку та впровадження, декларує, що метою є підвищення якості медичних послуг, які отримують пацієнти, та забезпечення гідної заробітної плати для лікарів. Для цього потрібно діяло: і перехід від міжнародні

стандарту лікування, і перерозподіл навантаження між різними ланками медичної допомоги, і нові навчальні програми для підготовки студентів-медиків, і системна просвітницька робота з пацієнтами, і багато іншого. Усі ці зміни потребують фінансового забезпечення. Оскільки суттєво збільшити витрати на охорону здоров'я з державного бюджету неможливо, основою реформи є зміна принципу фінансування: більше коштів отримуватимуть ті, хто більше, і якісніше працює. **Замість того, щоб утримувати заклади охорони здоров'я через розподіл субвенції між органами місцевого самоврядування, які є їх власниками, держава переходить на оплату наданих медичних послуг безпосередньо закладам. Принципова різниця в тому, що до реформи заклади фінансували залежно від кількості ліжок-місць, медичного персоналу тощо, а після реформи — від того, скільки надано реальних послуг.**

Тернопільський район — єдиний в області, де немає відділу охорони здоров'я. Управління медичною здійснювало комунальне підприємство «Тернопільське районне територіальне медичне об'єднання», — каже голова Тернопільської районної ради Андрій Васильович Галайко. — У контексті реформ рішенням сесії Тернопільської районної ради, яка відбулася ще 27 липня цього року, припинено діяльність цього підприємства як юридичної особи, щоб почати процес його реорганізації, тобто розділення на первинну та вторинну ланки. Адаже, щоб скористатися перевагами реформи, заклади охорони здоров'я мають змінити свій статус: з бюджетних закладів чи установ реорганізуватися у некомерційні підприємства, щоб новостворена Національна служба здоров'я України могла укладати з ними контракти, а підприємства — отримувати кошти. Реорганізація — це не ініціатива районної

ради. Виокремлення первинної ланки медицини — це перший етап медичної реформи. Утворення комунального неприбуткового підприємства Тернопільської районної ради «Тернопільський районний центр надання первинної медико-санітарної допомоги», ми дали можливість цій новоутвореній структурі згідно з чинним законодавством про реформування медичної галузі в Україні укласти договір із Національною службою здоров'я й отримувати фінансування з державного бюджету. Якщо з якихось причин цього не зробили, то, зрозуміло, довелось б на місцевому рівні шукати кошти на фінансування первинної ланки. Пояснюю це так докладно тому, що одразу після сесії у ЗМІ й соціальних мережах цю тему «розвинули» так, ніби медицину у Тернопільському районі хочуть віддати у приватні руки. Але процес реорганізації не передбачає зміни форми власності, заклад не може бути приватним, а

належить територіальній громаді. Тому такі домисли не мають підґрунтя.

Інші медзаклади, що виокремили первинну ланку та впорядкували документацію, уклали декларації з пацієнтами, як того потребує законодавство про реформування медицини, вже з 1 жовтня цього року отримують фінансування від Національної служби здоров'я України.

З 2019 року розпочинається наступний етап медичної реформи — реформування вторинної ланки. Основна суть змін — не вкладати державні гроші в ліжко-місця, а фінансувати реальні послуги, які лікарі надаватимуть пацієнтам. За збереження здоров'я людини гроші буде платити держава. Вірю у позитивний результат медичної реформи та з допомогою депутатів Тернопільської районної ради зроблю все можливе, щоб стати реальністю».

Ігор МИГДАЛЬ: «Запорукою ухвалення правильних рішень є виваженість»

Депутату Тернопільської районної ради, голові постійної депутатської комісії з питань охорони здоров'я, туризму, фізкультури і спорту Ігорю Мигдалю близькі проблеми медицини, адже працює стоматологом.

«На двох пленарних засіданнях двадцять першої сесії Тернопільської районної ради, які відбулися 26 та 30 жовтня цього року, одним із основних було питання реформування медичної галузі у Тернопільському районі, а кон-

кретніше — реорганізації Тернопільського районного територіального медичного об'єднання та створення на його основі двох некомерційних неприбуткових підприємств, — каже Ігор Ярославович. — До прийняття цього рішення ми підійшли дуже виважено і відповідально. Перш, ніж виносити питання на розгляд сесії районної ради, була проведена клопітка робота. Крім депутатів постійної комісії, яку я очолюю, працювала ліквідаційна комісія, були задіяні юристи, податківці, земельпорядники, працівники архіву та інших служб. Тож дякую депутатам та всім, хто нам допомагав, за співпрацю.

Часто чую думку, що медицина має бути безкоштовною. Підтримую. Кожна людина, яка чесно працює на державу і платить податки, має бути захищена на випадок нещастя, хвороби. Але кожен має усвідомлювати, що відповідальний за власне здоров'я. Що маю на увазі? Зловживання

алкоголем, тютюном, вживання наркотиків, інших психотропних речовин з часом неминує призведе на лікарняне ліжко чи в інвалідний візок. За це держа-

ва не має платити, а також, наприклад, за корекцію фігури чи обличчя, якщо людина незадоволена своєю зовнішністю. Має бути чітке розмежування, коли

пацієнт гарантовано отримає пакет безкоштовних послуг, а коли змушений буде заплатити з власної кишені».

Олександр ПОХИЛИЙ: «Зміни в медицині мають відчуті усі люди»

Хоча голова Тернопільської районної державної адміністрації Олександр Похилий часто наголошує, що основне, куди треба вкладати кошти, — це освіта, культура, спорт, проте і медична галузь завжди була серед пріоритетних.

«У Тернопільській райдержадміністрації питання розвитку медицини було і залишається одним із ключових, — констатує Олександр Ігорович. — В. о. головного лікаря району — В. о. начальника тижня у телефонному режимі або на нарадах райдержадміністрації розповідає про проблеми, перспективи, потреби районної медицини. Питання розвитку роз-

гляд колегій РДА. Хоча держава надає медичну субвенцію, проте не завжди вистачало коштів на зарплату для медиків, придбання новітньої медичної апаратури. Тому з районного бюджету спрямовували кошти (останніми роками по 6-8 мільйонів гривень), щоб медики, а й розвиватися. Не так давно за рахунок районного бюджету закуплено апарат ультразвукової діагностики вен, для ФАПів — електронні ваги, ростомери, глюкометри. Ми із головою районометри Андрієм Галайком, будуючи у селах району, насамперед цікавимося, в якому стані перебуває сільська медицина, чи мають люди куди звернутися за медичною допомогою. У Почапинцях та Мишковичах, а згодом і в Ангелівці розпочали будівництво сільських амбулаторій. Основна частина коштів надійшла з Фонду регіонального розвитку в рамках програми «Сільська медицина» з районного бюджету на це спрямовано понад 613 тисяч гривень. Люди у селах мають лікуватися та проходити реабілітацію у комфортних умовах.

Нині в Україні повним ходом

іде реформування медичної галузі. Реформа первинної галузі розпочалася ще у квітні 2018 року підписанням декларацій пацієнтів із лікарями. Суть змін у сільській медицині полягає в тому, що лікар у селі надаватиме первинну медичну допомогу на такому самому рівні, що і в місті. Тому одне з рівних завдань реформи сільської медицини — репланування мережі медичних закладів (будівництво або ремонт амбулаторій та ФАПів). Нині в Мінрегі-

оні розробляють типові проекти медичних закладів первинної ланки, які можна будувати швидко і якни, що згодом буде швидко і якни зводити. **Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів (№983), на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості передбачено субвенцію на суму 4 мільярди гривень.** Сільські медики будуть обслуговувати. У Тернопільському районі відбувся, вважаю, безболісний для медичних працівників процес реорганізації ТРТМО та утворення, як

теоретично законодавство про реорганізацію медичної галузі, на його базі двох некомерційних неприбуткових підприємств Тернопільської районної ради. Одне з них — Тернопільський районний центр надання первинної медико-санітарної допомоги — укладе з 1 січня 2019 року, згідно з вказівкою з Національною службою здоров'я України угодою, буде отримувати належне фінансове забезпечення.

А щодо непорозуміння стосовно ліквідації ТРТМО як юридичної бази й утворення на його базі двох неприбуткових некомерційних підприємств скажу наступне: всі медичні об'єкти належать громадам, ніхто, як писали деякі ЗМІ, їх не привласнив, медики району працюють у звичному режимі, нікого не скоротили, не розраховували з роботи. У районі триває медична реформа, у процесі якої буде запроваджено чіткі правила функціонування системи чесних фінансів: лікар — пацієнт, лікар — медичний заклад, медичний заклад — держава. Медицина вже давно потребує кардинального реформування, і кожен із нас нині бере у цьому безпосередню участь».

Іван ТРАЧ: «Медична реформа потрібна і пацієнтам, і лікарям»

Іван Михайлович Трач, який донедавна обіймав посаду в. о. головного лікаря Тернопільського районного об'єднання (ТРТМО), рішенням XXI сесії районної ради

свого скликання був призначений виконуючим обов'язки директора (головного лікаря) неприбуткового некомерційного комунального підприємства Тернопільської районної ради «Тернопільська районна лікарня», до якого увійшли поліклінічне відділення у місті Тернопіль, стаціонари в Тернополі, смт Великі Бірки, селах Великий Глибочок, Баворів та Мишковичі (геріатричне відділення). Відтак він очолив так звану вторинну ланку тернопільської районної медицини.

«Застаріла й неефективна система охорони здоров'я потребує змін, — каже, є бан Михайлович. — Тернопільський район активно включився у цей процес. Нині 62%

чеплять інтересів наших співгромадян. Майбутнє — за медичною реформою, і її позитивні наслідки українці відчують уже з початку наступного року.

Оскільки людям властиво боятися змін, дуже важливо доносити до них інформацію, роз'яснювати кожен крок на шляху реалізації реформи. Проблеми та перспективи реформи висвітлюють в урядовій пресі й на сайтах, чимало уваги цьому газетна «Подільська й районна» та активно обговорювали корис-

тунувачі соціальних мереж. Станціонари та поліклініки працюють у звичному режимі. Пацієнтів у районній поліклініці вузькопрофільні спеціалісти обслуговують за направленням сімейних лікарів. У стаціонарі діють прийимальні, хірургічне, лікувально-діагностичне відділення, а також анестезіологія та інтенсивної терапії.

Щодо чутко стосовно ТРТМО: ніхто, нічого не захопили в приватні руки, як про це писали деякі ЗМІ та активно обговорювали корис-

тунувачі соціальних мереж. Станціонари та поліклініки працюють у звичному режимі. Пацієнтів у районній поліклініці вузькопрофільні спеціалісти обслуговують за направленням сімейних лікарів. У стаціонарі діють прийимальні, хірургічне, лікувально-діагностичне відділення, а також анестезіологія та інтенсивної терапії.

До кінця 2019 року некомерційні неприбуткові медичні підприємства вторинної ланки медицини укладуть контракти з Національною службою здоров'я України та будуть отримувати фінансування з новою системою — за надані медичні послуги (система «гроші йдуть за пацієнтом»), а не на утримання умовних ліжок-місць. Медична реформа передбачає щороку розширювати гарантований безоплатний пакет медичних послуг у стаціонарах.

Лікарі позитивно сприйняли медичну реформу, адже вона дасть можливість пацієнтам отримати якісніші послуги, а лікарям мати можливість за це гідно грошове забезпечення від держави».

Галина СОКОЛОВСЬКА: «Первинка» — ключова ланка галузі медицини»

Виконуюча обов'язки директора комунального некомерційного підприємства «Тернопільської районної ради» Тернопільської районної ради «Тернопільська районна лікарня» Галина Василівна Соколовська, незважаючи на молодий вік, має достатній досвід роботи сімейного лікаря та вважає, що довгоочікувана реформа має бути в Україні дає перші паростки.

«Ніколи не підтримувала думки, що сільський лікар — другорядна ланка в процесі встановлення правильного діагнозу, подальшого лікування та реабілітації пацієнта, — ділиться Галина Василівна. — Літні люди дотепер згадують, як колись фельдшер — єдиний медик у селі — не

лише першу допомогу міг надати, а й лікувати, приймати пологи, видалити хворий зуб, вправити вивих, навіть нескладну операцію зробити. За часів моєї юності, на жаль, вважалося, що медик з сільської медицини зводиться до того, щоб, повернувшись оглянувши пацієнта, направити його у район до лікаря, де йому нададуть кваліфіковану допомогу. Тим, вважаю, нівелювали роль первинної ланки медицини. Також страждав пацієнт, який на місці не міг вчасно отримати повноцінну медичну допомогу».

Згідно з розподілом, як сказала Галина Соколовська, належать дільничні лікарні у Мишковичах, Великих Бірках та Тернополі, лікарські амбулаторії у Великій Березовиці, Настасові, Великому Глибочку, Ігровиці, Акуперських та фельдшерських пунктів у селах району.

«Ще у квітні цього року була оголошена всеукраїнська кампанія з укладання декларацій між пацієнтами та лікарями первинної ланки — терапевтами, педіатрами, сімейними лікарями, — розповідає Галина Василівна. — Тернопільський район активно включився у цей процес. Нині 62%

мешканців наших сіл і селищ уклали такі договори. Це дасть змогу пацієнту на місці безкоштовно отримувати якісну медичну допомогу, а лікарю — збільшити свої доходи. Отримує 370 гривень на рік, з 2019 року — 450 гривень. Тариф за прийом пенсіонера та дитини буде ще вищим. Безпосередньо на місці лікар первинної ланки спостерігає за станом здоров'я пацієнта за допомогою різних обстежень, діагностує та лікує найбільш поширені хвороби, травми, отруєння, патологічні, фізіологічні (під час вагітності) стани; надає невідкладну допомогу; супроводжує вагітними; направляє пацієнта у разі необхідності для надання йому вторинної (спеціалізованої) або третинної (високоспеціалізованої) допомоги. Сімейний лікар, терапевт, педіатр проводить профілактику, вакцинацію, огляди та дослідження пацієнтів із груп ризику; надає консультації; виписує лікарняні листки та медичні довідки; виписує рецепти на ліки, зокрема за програмою «Доступні ліки».

Головний обов'язок лікаря первинної медичної допомоги — вчасно попередити або виявити захворювання на ранній стадії,

а також надати невідкладну допомогу при гострих станах чи раптових погіршеннях стану здоров'я — високій температурі, гострому і раптовому болю, провотечі, інших первинних станах, захворюваннях, отруєннях і травмах, що потребують невідкладної допомоги.

Усі консультації та лікування на первинній ланці для пацієнта безкоштовні. Крім того, не треба платити за загальний аналіз крові, аналіз крові на вміст глюкози, холестерину, загальний аналіз сечі, а також швидкісні тести на ВІЛ, вірусний гепатит, сифіліс.

Готуючись до реформи медичної галузі, лікарі первинної ланки пройшли відповідне навчання, курси, відвідували тренінги. Але кожен, хто звертається у медичний заклад за допомогою, має бути обізнаним із реформою, має основи її мета — здоров'я людини. Якщо раніше пацієнт за візит до лікаря, аналізи, діагностику, лікування платив із власної кишені, то тепер, згідно з медичною реформою, тягар фінансування бере на себе держава.

Зрозуміло, що реформа відбувається не просто, багато чого для лікарів і пацієнтів не завжди зрозуміло. Для прикладу, люди

вважають, що сімейний лікар чи підписана декларація — щось вичне, пожиттєве. Насправді, якщо лікар з якихось причин не задовольняє потреби пацієнта, той може підписати декларацію з іншим. При цьому попередня анулюється автоматично, а лікар втрачає можливість отримувати від держави фінансування за даного пацієнта. Зрозуміло, що реформа сприяє конкуренції між лікарями. Тому, можливо, саме вони породили міф, нібито пацієнт зобов'язаний підписувати декларацію з лікарем саме за місцем проживання. Це не так. Людина може сама обирати лікаря, незалежно від місця проживання, не буде підписувати декларацію з терапевтом із Києва. Поки не відбулося реформування вторинної та третинної ланки медицини, пацієнти змушені платити, приміром, за медикаменти, коли перебувають на лікуванні у стаціонарі. Але це триватиме недовго — до початку 2020 року.

Кожен хороший лікар здійснює профілактику хвороб. Про своє здоров'я передусім має дбати сам пацієнт — вести здоровий спосіб життя, відмовитися від поганих звичок, збалансовано харчуватися, повноцінно відпочивати».

Людина і її справа

Степан МАЦІБОРКА: «Пишаюся тим, що я — хлібороб»

Для сільських трудівників завершується господарський рік. Напередодні професійного свята — Дня працівника сільського господарства — **довелося вкотре побувати у Байківцях, у місцевому сільгосптоваристві «Вікторія», яке впродовж останніх років є лідером у розлинницькій галузі не лише у Тернопільському районі, а й в області.** Його директор, Степан Маціборка, разом із колективом однодумців довго йшов до поставленої мети — отримувати на круг 7-8 тонн кукурудзи та ячменю, 10-11 тонн кукурудзи, до 4-5 тонн гороху тощо. У господарстві вже кілька років поспіль збирають по 650-730 цнт з гектара солодких коренів. В оптимальні строки засіяли майже 900 гектарів озимих пшениці, ячменю, 300 га ріпаку. Завершують зяблеву оранку. Проблемою є вивіз цукрових буряків. ТОВ «Радехів-цукор» не дотримується графіків транспортування урожаю. Корені втрачають вагу, змінюється їх якісний склад.

Генеральний директор ТОВ «Вікторія» Степан Маціборка (справа) з колегами: директором ТОВ «Дружба» Наталією Янкевич, та генеральним директором, заступником працівником сільського господарства України Андрієм Бараном.

«Наступного року вдвічі зменшимо посіви солодких коренів, — каже головний агроном Сергій Якимець. — А шкода, адже у нас чітко розроблена і до дрібниць продумана система вирощування: поетапне внесення добрив, захист рослин від шкідників, хвороб та бур'янів, транспортне забезпечення всього комплексу робіт на полях (а орендуємо ми понад дві з половиною тисячі гектарів земельних паїв жителів навколишніх сіл). Однак віддачі, рентабельності не має».

«Треба витратити 30-40 тисяч грн на вирощування солодкого кореня на одному гектарі,

— пояснює Степан Маціборка, економіст за фахом. — Ми закупили техніку, обладнання, реманент. Скорегували сівозміни. Маємо партнерські відносини з європейськими фірмами щодо доставки насіння, мінеральних добрив, гербіцидів, мінеральних добрив, гербіцидів, мінеральних добрив, гербіцидів тощо. **А в результаті виходить парадокс — солодкий продукт нікому не потрібний.** Ціна на цукор впала до 500 грн за 50 кг. І ще одне розчарування для всіх аграріїв і фермерів — Верховна Рада прийняла в другому читанні законопроект, який скасував норми Закону «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру». Нові правила спричинять суттєві збитки для буряководів і цукровиробників. Якщо трік в Україні працювали 40 цукрозаводів, то у нинішньому — 36».

Степан Васильович докладає максимум зусиль, щоб у його господарстві все працювало злагоджено, як годинниковий механізм. Особливо цінує колек-

тив, зокрема головного бухгалтер-а Марію Козуб, свого першого помічника Богдана Зополуха, головного агронома Сергія Якимця, інженера Назара Озеряньського, завідуючого токовим господарством Ігоря Рогача, обліковця Ольгу Боринську, досвідчених і старанних кунхарів Ірину Чорну та Віру Лісову. Заслужують на повагу добросовісні професійні механізатори Володимир Муха, Юрій Заполух, Анатолій і Володимир Воляньюки (батько і син), Ярослав Водіцький, Володимир Гевусь та водії Ярослав Грушка, Зіновій Чупило, Ярослав Бородай, Богдан Пилипишин, Зіновій Гураль, які відповідально ставляться до роботи на благо сільгоспдприємства.

Степан Маціборка має підхід до кожного працівника, знаходить спільну мову з пайовиками, які довірили землю. А на ній він любить працювати. «Пишаюся тим, що я — хлібороб», — каже Степан Васильович.

Ярослав БАЧИНСЬКИЙ.

Офіційне

Перші вибори депутатів сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад і відповідних сільських, селищних, міських голів

23 грудня 2018 року

Білецька сільська виборча комісія

Тернопільського району Тернопільської області

ПОСТАНОВА

с. Біла

18 год.

13 листопада 2018 року

№ 3

Про утворення одномандатних виборчих округів для проведення виборів депутатів Білецької сільської ради об'єднаної територіальної громади.

Розглянувши пропозиції голови територіальної виборчої комісії Л.І. Білоус про утворення одномандатних виборчих округів для проведення виборів депутатів Білецької сільської

ради об'єднаної територіальної громади відповідно до частини третьої статті 16, частини другої статті 17 Закону України «Про місцеві вибори» та постанови Центральної виборчої комісії від 19 жовтня 2018 року №165 «Про кількість територіальних, одномандатних виборчих округів, що утворюються сільськими, селищними, міськими виборчими комісіями для організації виборів депутатів місцевих рад під час проведення перших виборів депутатів сільських, селищних та міських рад об'єднаних територіальних громад і відповідних сільських, селищних та міських голів 23 грудня 2018 року», Білецька сільська виборча комісія **постановляє:**

1. Утворити 26 (двадцять шість) одномандатних виборчих округів для проведення виборів депутатів Білецької сільської ради згідно з додатком.

2. Невідкладно передати цю постанову органу ведення Державного реєстру виборців Тернопільської районної адміністрації на паперових носіях та в електронному вигляді.

3. Оприлюднити цю постанову шляхом розміщення на дошці оголошень Білецької сільської ради та на офіційній сторінці Білецької сільської виборчої комісії у Facebook.

Л. І. БІЛОУС, голова Білецької СВК.

Додаток до постанови Білецької сільської виборчої комісії Тернопільського району Тернопільської обл. від 13 листопада 2018 року № 3

Перелік одномандатних виборчих округів з виборів депутатів Білецької сільської ради об'єднаної територіальної громади

Номер одномандатного виборчого округу	Опис меж одномандатного виборчого округу	Орієнтовна кількість виборців в окрузі
1	с. Біла – вул. Бродівська, вул. Польова, вул. Лісова, вул. Дорошенка, вул. Богуна, вул. Зелена, вул. Українська, вул. Затишна, вул. Західна, вул. Грушевського, вул. Чиста, вул. Подільська, вул. Лепкого, вул. Бродівська-бічна, вул. Володимира Великого, вул. В. Стуса, вул. В.Чорновола, вул. Героїв Крут, вул. Героїв Майдану, вул. Д. Вишневецького, вул. Й. Сліпого, вул. Княгині Ольги.	295
2	с. Біла – вул. Козацька, вул. Морозенка, вул. Лисенка, вул. Чумацька, пров. Морозенка, вул. Мазепи, вул. Мазепи-бічна, вул. Львівська, вул. Неброська сотні, вул. Незалежності, вул. Н. Яремчука, вул. Промислова, вул. С. Оприлюдни, вул. Шептицького.	298
3	с. Біла – вул. Вишнева, вул. Сагайдачного, вул. Садова, вул. Транспортна, пров. Сагайдачного.	307
4	с. Біла – вул. Б. Хмельницького, вул. Галицька, вул. Київська, вул. Коцюбинського, вул. Медова, вул. Молодіжна, вул. Надії, вул. Шкільна, пров. Київський.	290
5	с. Біла – вул. Івасюка, вул. Леся Курбаса, вул. Наливайка, вул. Січових Стрільців: 26–52; вул. Шевченка.	290
6	с. Біла – вул. Лесі Українки, вул. Миру, вул. Нова, вул. Сонячна.	307
7	с. Біла – вул. Відродження, вул. Коновальця, вул. Крушельницької: 20, 22, 24–26; вул. Личаківська, вул. Січових Стрільців: 1–25.	327
8	с. Біла – вул. І.Франка, вул. Кос-Анатольського, вул. Крушельницької: 1–18, 21, 23, 27–31, 33–35, 39, 41, 43, 45.	230
9	с. Біла – вул. Крушельницької: 32, 36–38, 40, 42, 44, 46–48А, 49, 50–120; вул. Набережна, вул. Стефаника.	220
10	с. Великий Глибочок – вул. Віднога, вул. Гайова, вул. Набережна, вул. Польова, вул. Тернопільська.	310
11	с. Великий Глибочок – вул. Зарічна, вул. І.Франка, вул. С. Крушельницької.	296
12	с. Великий Глибочок – вул. Грушевського, вул. Кутянська, вул. Кутянська-бічна, вул. Кутянська-середня, вул. М. Вовчка.	279
13	с. Великий Глибочок – вул. Дружби, вул. Зелена, вул. Лесі Українки, вул. 22 Січня, просп. Шевченка.	292
14	с. Великий Глибочок – вул. А. Шептицького, вул. Бічна Січових Стрільців, вул. Гагаріна, вул. Горішня, вул. Січових Стрільців, вул. Ясна.	298
15	с. Великий Глибочок – вул. Б. Хмельницького, вул. Середній Десяток, вул. Сонячна, вул. Т. Шевченка, вул. Я. Стецька.	290
16	с. Чистилів – вул. Ювілейна, вул. Гагаріна, вул. Дружби, вул. Транспортна, вул. Транспортна-бічна.	256
17	с. Чистилів – вул. Галицька, вул. Галицька-бічна, вул. Грабаса, вул. Набережна, вул. Лесі Українки, вул. І. Франка.	326
18	с. Чистилів – вул. Зелена, вул. Гайова, вул. Козацька, вул. Сонячна, вул. Крушельницької, вул. Незалежності, вул. Нова, вул. Проектна, вул. Підлісна, вул. Садова, вул. Шевченка, вул. Злуки, вул. Медова.	256
19	с. Плотича – вул. Молодіжна, вул. Паркова, вул. Лугова, вул. Набережна, вул. Сонячна, вул. Санаторна, вул. Нова, вул. Грушевського: 3, 4-7, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27; вул. Злуки: 1.	260
20	с. Плотича – вул. Гагаріна: 1–33, 35; вул. Глибочецька, вул. Лесі Українки, вул. Садова: 3, 7, 9А, 11, 13, 15; вул. Шкільна.	266
21	с. Плотича – вул. Гагаріна: 34, 36–44; вул. Дружби, вул. І. Франка, вул. Миру, вул. Промислова, вул. Чорновола, вул. Шевченка.	251
22	с. Плотича – вул. Галицька, вул. Грушевського: 10, 12, 14, 16, 18, 20–22, 24, 26, 28–50; вул. Ланова, вул. Мазепи, вул. Польова, вул. Проектна, вул. Садова: 1–2, 4, 8А, 10–10А, 12, 14, 16–38.	291
23	с. Івачів Горішній	200
24	с. Івачів Долішній	393
25	с. Ігровиця – вул. Вербівська, вул. Гагаріна: 3–100; вул. Зарічна, вул. Проектна, вул. Садова.	390
26	с. Ігровиця – вул. Гагаріна: 101–173; вул. Глибока, вул. Джерельна, вул. Дубовецька, вул. Корчунок, вул. Купини, вул. Шевченка.	387

Сторінками історії

Не маємо права забути

Початок на стор. 1.

Прикладом таких ситуацій, а також методів боротьби радянської влади із селянами слугують документами зафіксовані події у селі Устивиці на Полтавщині. Так, згідно із матеріалами кримінального справи, 2 травня 1932 року селяни-одноосібники («куркулі») зібрали на базарі 150 своїх односельців і оголосили, що на станцію Гоголеве прибули три вагони зерна для роздачі населенню. Натив рушив до сільської ради і селення. «Мові голодні! Даєть сільськї ради!» Однєк цей похід закінчився нічим — селяни погаласували під стінами сільської ради до вечора (на момент сходки голова завбачливо втік зі свого кабінету) і розійшлися по домівках. Та вже наступного дня, захопивши в заручники голову сільської ради та завідувача пункту «Заготзерно», натовп (переважно жінки) рушив до зерносовищ на станцію Гоголеве (за 7 км від Устивиці). Попереду несли чорний прапор як символ голоду та смерті. І вели голову сільської ради, котрого підганяли погрозами виступаючи: «Веди на станцію, все одно ми тебе вб'ємо, сукино сина. Задавить би його на місці! Забрали хліб, тепер віддавайте нам його назад!» Та жаданого хліба селяни так і не отримали — міліція і залізнична охорона не допустили голодних жінок до клунь і зернолотків розігнали натовп. Щоправда, до кривозем'я не дійшли.

А за кілька днів почалися арешти. Слідство дуже швидко знайшло винних, повісивши всі звинувачення на «куркульських недобитків» — селян-одноосібників.

Вийзд червоної валки з хлібом.
Колгосп «Хвиля пролетарської революції»,
Харківська область, 1932 рік

Віце-президент Академії наук вищої школи України Петро Масляк згадає: «Мій рідний дядько Василь Андрійович Масляк, командир ЧА, приїхав у 1932 році з Далекого Сходу у відпустку додому. На кордоні з Україною його зустріли «заградительные отряды». «На Україну нельзя. Давим хохлов», — застерігав старший, сприйнявши мого дядька за свого. Вищий чин і рішучий характер дали можливість дядькові Андрію прорватися в Україну. Те, що побачив там він, людина, яка пройшла всю війну, не міг ніколи пізніше описати словами. У рідному селі люди їли людей! Навколо 12-тисячного козацького села Устивиці теж стояв «заградительный отряд». На запитання дядька «офодительный отряд?». На запитання дядька «офодительный отряд?». «Как сдохнет последний хохол...» Залишилося живими менше трьох тисяч осіб...»

Натуральні штрафи

У селян, які не виконували плани хлібозаготівель і боргували державі зерно, конфісковували будь-яке інше продовольство. Його не зараховували як сплату боргу — це було лише каральним заходом. Політика натуральних штрафів мала змусити селян здати державі насамперед приховане від неї зерно, сало і картоплю, однак згодом вони взялися і за інші продукти тривалого зберігання.

У документах Політбюро ЦК КП(б)У знайдено свідчення про те, як восени 1932 року з України прямували так звані «зелені ешелони» для забезпечення промислових центрів Росії продуктами харчування до жовтневих свят. З України вивозили вже не тільки посівний матеріал, а й навіть квашені огірки, капуста та помідори, залишаючи людей приреченими на голодну смерть. Варто зазначити, що обсяги конфіскованого органами ДПУ та міліції зерна були мізерними. Тим часом люди, позбавлені будь-якого продовольства, пухнули і помирали від голоду.

За розпорядженнями уряду заборонили будь-яку торгівлю в сільській місцевості, призупинили продовольче постачання сіл, переслідували та карали 10-ма роками ув'язнення та розстрілом будь-яке використання хліба для оплартів в районі, що не виконали хлібозаготівельних планів, запровадили систему натуральних штрафів, товарних репресій. **Питома вага українського зерна в загальносоюзному обсязі хлібозаготівель сягала більше третини, а в окремих районах перевищувала половину, Центральній Україні, Північному Кавказу, Центрально-Чорноземного регіону, Казахстану та Московської області разом узятих.**

До речі, на Поволжі та Північному Кавказі, де також був голод, правда, далеко не таких масштабів, як в Україні, натуральні штрафи застосовували лише епізодично.

«Закон про п'ять колосків»

У серпні 1932 року під приводом того, що розкуркулені селяни та «інші антисоціальні елементи» розкрадають кооператив та товаришів поїзді та колгоспне і кооперативне майно, Сталін запропонував новий репресивний закон про охорону державного майна, який передбачав за такі порушення розстріл з конфіскацією майна, а за пом'якшувачих обставин — 10 років ув'язнення. Засуджені не підлягали амністії. Закону надано законною назвою народна назва «закон про п'ять колосків», оскільки винним у розкраданні державного майна був кожен, хто без дозволу зібрав на колгоспному полі навіть кілька колосків пшениці. За перший рік дії закону заасуджено 150 000 осіб. Ця цифра була законодавчою нормою до 1947 року, однак пік застосування припав саме на 1932-33 роки.

«Чорні дошки»

У 1920-30-х роках газети регулярно публікували списки районів, сіл, колгоспів, підприємств чи навіть окремих осіб, які не виконували планів із заготівлі продовольства, — так звані «чорні дошки». На боржників, які потрапили у цей перелік, накладали штрафи і санкції, застосовували репресії й до трудових колективів. Як селось до списку на «чорну дошку», це було вироком його жителю. Система «чорних дощок», окрім України, діяла також на Кубані, Поволжі, Дону, Казахстані — території, де жило багато українців.

ЗА ОЦІНКОЮ ІНСТИТУТУ ДЕМОГРАФІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАН
НАДСМЕРТНІСТЬ В УКРАЇНІ У 1933 РОЦІ СКЛАЛА 3,9 МІЛЬЙОНА ЛЮДЕЙ
І 600 ТИСЯЧ НЕНАРОДЖЕНИХ

Доведені до відчаю...

Дослідники зазначають, що голод знищив усі харчові заборони. Люди їли «хліб», «оладки» і «кашу», зроблені з кропиви та іншого бур'яну. Споживали навіть зернячий гній, оскільки там містилися цілі зерна пшениці. Видобували з-під дощу жолуді, з яких пекли замінники хліба, сіноді додаючи трохи висівки картопляних лушпайок. Але згодом радянська влада прийняла закон, згідно з яким було заборонено збирати жолуді, ягоди, навіть підбирати залишки, що гнили на полях

після збирання врожаю. За свідченнями очевидця із села Долотецьке, що на Вінничині, за підібрані кілька цибулин вбивали навіть дітей:

«12-річний Сидір, що опух з голоду, пішов на колгоспне поле після того, як уже був зібраний врожай. Серед замерзлих грудок хлібець знайшов п'ять цибулин — не зерна, не центнер буряків, а цибулю. Хотів принести родині, з 12 членів якої залишилися батько і молодша сестричка. Голова колгоспу як побирав його, наздогнав його. Хлібець навіть не тікав, бо сил не було. Завалив дитину і став по-звірячому гамселити, щоб не крав колгоспне майно. Наостанок ударив рухів'ям револьвера по голові, від чого бідолаха одразу і помер. У селян на очах — ті навіть не в силах були заступитися — такий собі «виховний момент» для решти, хто намілювався вижити».

Люди ловили котів і собак, журавлів, лелек, чапель, яких в Україні здавна оберігали, а їхні гнізда ніколи не руйнували. Попит на котарче й собаче м'ясо зробив його ринковим середньому 12 крб, а дохлятини — 6-8 крб за кілограм. Оскільки у селян не було грошей, то розраховувалися різними речами (одягом, килимами, рушниками тощо). Далі — ще гірше: селяни споживали мишей, ховрахів, крик, розкопували дощових черв'яків та інших хробаків. Видирали з гнізд галок. На болоті ловили жаб. Їли шкури тварин. Мололи на борошно кістки, підшви із взуття, шкіряні паски, кирзові чоботи і варили з них суп. Готували їжу не тільки з листя дерев, а й з кори. Ночами ходили на скотомогильник викопувати коней, телят.

Такі сурогатні страви, а також харчування дохлятиною погіршували самопочуття людей, спричиняли епідемічні захворювання та різні кишкові хвороби й призводили до смерті. Інформація про отруєння селян надходила звідусіль. Але місцева влада не звертала на це ніякої уваги. **Хоча ні, таки вжила певні заходи... Щоб запобігти поширенню недугів, трупів хворих тварин стали поливати гасом і спалювати.**

Свідки голодомору розповідають про випадки, коли доведені до відчаю селяни їли тіла своїх чи сусідських померлих дітей. За деякими даними, за канібалізм під час голодомору засудили понад 2500 людей.

ють дуже по-різному: від 1,8 до 7,5 і навіть 10 млн чоловік. Однак більшість фахівців нині сходяться на думці, що безпосередніх жертв голоду було 3-3,5 млн осіб.

Серед дослідників також немає єдиної думки щодо кількості смертей від голоду в СРСР загалом. Деякі іноземні історики заявляють про 5,5-8 мільйонів загиблих, стверджуючи, що більше половини з них були українцями.

Навесні 1933-го від голоду вмирали 17 людей щодня, 1000 — щогодини, майже 25 тисяч — щодня... Більшість померлих не хоронили — не було кому. В кращому випадку трупи звозили в братські могили, куди часто потрапляли й живі люди.

Більшість загиблих від голодомору — діти! Українці віком від 6 місяців до 17 років становили близько половини всіх жертв голодомору.

Жертви голоду на вулицях Харкова — столиці УСРР, 1933

Офіційне визнання

У 1978 році в друкованих працях українських емігрантів у Канаді та США вперше вжили слово «голодомор» як визначення тих трагічних подій. **У 2006 році Верховна Рада законодавчо затвердила, що голод є актом геноциду українського народу.**

Голодомор визнали геноцидом українців 23 держави: Австралія, Андорра, Аргентина, Бразилія, Грузія, Еквадор, Естонія, Іспанія, Італія, Канада, Колумбія, Латвія, Литва, Мексика, Парагвай, Перу, Польща, Словаччина, США, Угорщина, Чехія, Чилі, а також Ватикан як окрема держава. Однак і слова «геноцид» немає в документах ООН, ЮНЕСКО і ПАРЄ, присвячених голодомору.

Однак серед істориків та політиків немає єдиної думки щодо того, чи можна вважати голодомор геноцидом у юридичному сенсі цього слова, закріпленому в Конвенції ООН про запобігання злочину геноциду і покарання за нього.

У резолюції Європарламенту від 2008 року голодомор названо «жахливим злочином проти народу України та людяності». Документ також містить посилання на Конвенцію ООН про геноцид.

Як показує дослідження Київського міжнародного інституту соціології, станом на листопад 2007 року майже дві третини опитаних українців підтримали визнання голодомору актом геноциду українського народу. Проте цього висловилися 22% респондентів.

За законом, публічне заперечення голодомору є протиправним, але покарання за такі дії не обумовлюється.

Ця трагедія не лише забрала життя близько 4 млн українців і стала причиною величезних демографічних втрат у майбутньому, вона назавжди змінила долю нашої країни. Саме внаслідок голодомору Сталін зміг вивільнити територію, яку заселив російськими маргіналами, аби розбавити волюблену українську кров. Гадаємо, усім зрозуміло, до чого це призвело в тому числі й сьогодні. Правда в тому, що ще й сьогодні, хоронячи полеглих на Донбасі, ми пожинаємо плоди того злочину. **Тому 24 листопада о 16:00 запаліть свічку пам'яті у своєму вікні на зниклих у світі українцях, а також не народжених через жорстокість того ж режиму українців...**

Шкільний меридіан

Діти зустрілися з Патріархом Варфоломієм

Символічно, що саме в Міжнародний день добра, який відзначають 13 листопада, діти-учасники проекту «Книга добра» зустрілися з Вселенським Патріархом Варфоломієм і отримали благословення на добрі справи.

Патріарх прийняв від дітей «Книгу добра», вишиту бісером ікону та зроблений логотип проекту — зображення сонця і серця.

Під час вручення «Книги добра» юні українські Варфоломію щиро побажали й подивували українською пісню.

«Книга добра» тепер зберігатиметься в Стамбулі. До цього часу її вже отримала бібліотека Ватикану та книгозбірня імені Вернадського в Києві.

«Програма поїздки в Київ тривала з 10 по 16 листопада, була дуже цікавою і насиченою, — розповідає методист комунального закладу Тернопільської райради «Великобірківський будинок творчості школяра» Ольга Дмитрівна Урманець. — Діти познайомились зі Стамбулом (Константинополем) — найбільшим містом Туреччини та Європи, п'ятим містом світу за кількістю населення, розташованим на березі Босфору і розміщеним на двох континентах. Побували в одному з найбільших океанаріумів світу, у парку мініатюр побачили копії всіх визначних пам'яток з різних регіонів Туреччини, побували в мечеті Роксолани, прогулялися на теплоході до островів Принців.

Крім того юні посланці миру і добра мали зустріч із міністром закордонних

справ України Павлом Клімкіним, Генеральним консулом України в м. Стамбулі Олександром Гаманом та безпосереднім виконавцем «Книги добра», керівником Українського центру в Таллінні, уроджен-

цем Великих Бірок Анатолієм Лютюком. У Бухаресті, дякуючи Надзвичайній та Повноважній Посольстві України в Румунії Олександрю Банькову, на дітей чекала цікава екскурсія до будівлі румунського парламенту.

За честь взяти участь у проекті щиро дякуємо команді фонду «Чисті серцем», працівникам посольств, усім причетним. Бажаємо подальших успіхів, наснаги, натхнення. Зі свого боку, нестимемо місію добра, будемо популяризувати принципи міжнародного соціального проекту «Книга добра» у нових ідеях.

«Книга добра» — міжнародний соціальний проект, який об'єднав тисячі дітей і дорослих з метою пошуку унікальних історій про добро в усіх його проявах. Стартував у лютому 2017 року за підтримки Міністерства закордонних справ України, Міністерства закордонних справ Естонії, Міністерства людських ресурсів Угорщини, Міністерства культури і республіканської служби з благоустрою Йоґо Преосвященства Любомира Гузара.

На першому етапі проекту діти та дорослі з усіх регіонів України написали реальні історії. На анкету організаторів надійшло більше 3 тисяч унікальних історій про добро і вибрали 100 найкращих безкорисливих людей з чуйним серцем і хорощими помислами. З них було відібрано сотню найцікавіших історій, серед яких є історії наших великобірківчан — сестричок Юлі та Валі Гайдукевичів і Олександра Боєчка.

Другий етап був присвячений створенню унікальних малюнків до вже написаних історій про добро і вибрали 100 найкращих. Приємно, що серед переможців II етапу також є робота нашої вихованки Юстини Злонкевич.

На завершальному етапі відібрали 50 історій і малюнків, які увійшли до «Книги добра».

Книги виготовляти у Центрі української культури в Таллінні, яким керує уродженець Великих Бірок Анатолій Лютюк.

Особливістю цієї копії є те, що її виготовляли за унікальною середньовічною технологією на особливому черпаному папері, який зберігається кілька тисяч років. Уявіть, праправнуки нинішніх дітей зможуть взяти до рук цю книжку і прочитати, чим жили їхні предки. Папір виготовляли з бавовни і сушили окреме кліше, де каліграфічним почерком вивели історію про добро.

Таким чином виготовлено 100 ексклюзивних екземплярів «Книги добра» на черпаному папері та 10 тис. її друкувань при черпаних.

Презентацію «Книги добра» заплановано у 50 країнах світу у найбільших бібліотеках світу.

Малі її копії вже друкують в Україні. Їх згодом подарують найактивнішим учасникам міжнародного соціального проекту «Книга добра» та книгозбірням загальноосвітніх шкіл України.

Міжнародний соціальний проект «Книга добра» реалізує благодійний фонд «Чисті серцем», Центр української культури в м. Таллінні за підтримки міністра закордонних справ України Павла Клімкіна.

Боролась ми довго за волю, за право,
Щоб нині твій час, Україно, настав.
Живи та міцній, наша юна державо,
У дружньому колі вільних держав.

Перше листопада було і залишилося однією з найважливіших дат української історії. Саме тоді, 100 років тому, на стародавній ратуші Львова вперше замайорів національний жовто-блакитний стяг і після шести століть іноземного поневолення постала держава — Західно-Українська Народна Республіка.

14 листопада в рамках відзначення 100-річчя заснування ЗУНР для учнів 7-го класу Почапинської ЗОШ I – III ст. відбулася виховна година «ЗУНР — провідниця держави Україна», яку провели вчитель історії Віталій Миколайович Ковальчук та бібліотекар с. Почапинці Христина Баран.

Для школярів оформили книжково-ілюстративну виставку: «ЗУНР — наша слава і гордість» та продемонстрували ві-

деома матеріали. Учнім надзвичайно сподобався захід, у якому вони взяли активну участь.

Христина БАРАН,
бібліотекар с. Почапинці.

«Покликання і служіння»

Ким є людина в цьому величезному світі? Схожа на насінину маку — така маленька, непомітна, але коли зацвіте — очей не відведеш, так прикрашає землю. Ту святую землю, яку подарував їй Господь, на якій вона разом із Ним є співтворцем розвитку світу. Адже кожного Бог наділив талантами, що допомагають рости духовно, гармонійно розвиватись і добросовісно виконувати конкретну працю через служіння Всевишньому у людям.

Тему «Покликання і служіння» розглядали на семінарі вчителів основ християнської етики, який провели на базі комунального закладу «Великобerezовицька ЗОШ I-III ст.» у форматі «круглого столу». Мета заходу — розкрити шляхи формування у дітей та молоді розуміння свого покликання жити і діяти за християнськими цінностями моралі та відповідальності за власне життя і долю народу, зокрема на прикладі життя і діяльності історичних постатей, відомих людей нашого краю у світлі Української Хартії вільної людини.

Літературно-музична композиція «Хай святиться ім'я Твоє!», приурочена 1030-літтю хрищення України, яку майстерно виконали учні 9-11 класів, спонукала присутніх замислитися над важливістю служіння Богу і народу, над значенням християнства для нашої держави. Ще княгиня Ольга сказала: «...то ж не просто крок до єдності, це — вибір дороги з Тобою, Господи. Дороги вічної любові...»

Побожність народу є найкращою запорукою того, що наша держава, як охрестив князь Володимир, стане високорозвинутою і шанованою в цілому світі. Доказом цьому є діяльність знаного всім митрополита Андрія Шептицького, який перед смертю пророкував: «Україна здвигнеться зі свого упадку та стане державою могутньою, з'єднаною, величавою, яка буде довіряти іншим високорозвинутим державам...» А наш земляк митрополит Йосиф Сліпий казав: «Мої дорогі! Поставте собі питання: що про вас одного дня скаже історія?»

Пригадала, що у Зарваниці, перебуваючи на відкритті «Українського Єрусалиму», замислилася над тим, скільки праці і сил доклав митрополит Василій Семенюк у відновленні і розвитку Марійського духовного центру — джерела духовності, до якого може припасти кожен.

Серед меценатів є й І.А.Чайківський, донедавна генеральний директор агрохолдингу «Агрпрогрес». Подумавши про те, як важливо для кожного українця працювати на землі.

Сягнула думка: чому б не організувати зустріч із людьми, різними за статусом, віком, кожен з яких виконує свою місію, своє служіння, несе свій хрест. Зацікавила постать о. Василя Баглея. Він — Папський Місіонер Божого Милосердя. Прислухавши реколекції, вже знала, що буду просити про зустріч. Згадалася повчальна розмова дев'ятикласників із Андрієм Романовичем Гніданником, керівником апарату Тернопільського окружного адміністративного суду, який, не зважаючи на високу посаду, залишається щирою, доброю людиною.

Неможливо було не запросити людину, котра десятиліттями опікується вчителями християнської етики та катехитами, — голову катехитичної

комісії УГКЦ Тернопільсько-Зборівської єпархії, отця-митратора Романа Гриджука. Він пам'ятати про своє служіння, адже кожен із нас з Божою поміччю має прийняти Божі обдарування і сповна досконало реалізувати у світі Божу волю і власні можливості.

Іван Адамович Чайківський, перегортаючи сторінки журналу, аналізував, як з допомогою Господа та завдяки наполегливій спільній праці колективу крок за кроком долавав труднощі і досягав успіху. Бути керівником — це велика відповідальність. Земля не потерпить байдужості, недбалства, вона вимагає любові. І, дякувати Богу, отримує її від добрих і щедрих витрох працівників.

Непростий життєвий шлях Андрія Романовича Гніданника нагадав усім, що в Бога немає нічого неможливого. Потрібно лише завжди пам'ятати, що ти — людина, ставити перед собою мету і докласти максимум зусиль, щоб її досягти. І завжди за все дякувати Богу. Обов'язок людини, як громадянина, намагатися своїм життям принести користь людям, робити світ навколо кращим.

Ще в дитинстві виявився потяг до священничої діяльності в отця Василя Баглея, який наголосив, що добросовісне виконання обов'язків дає людині відчуття щастя.

Кожен має реалізувати таланти, отримані від Бога. Особливу роль в цьому відіграє співпраця батьків і вчителів. Спільні зусилля дадуть добрий плід. А його ми отримаємо лише тоді, коли будемо все робити на славу Божу.

Ця зустріч — це не історія успіху відомих людей. Це — обмін досвідом пізнання і розуміння свого покликання і служіння. Це — сумніви і труднощі, радість і перемоги, віра в Божий провід. Це — добірне зерно, яке щедро засівали у душі учасники і яке, віряться, дасть рясний урожай.

Вчителі основ християнської етики обговорили зі своїми наставниками — обласним методистом духовних і моральних цінностей Української хартії вільної людини в процесі викладання предмета «Основи християнської етики».

Розвиток нашої держави і її майбутнє залежить від нас — сучасників. Якщо і її майбутнє знати історію свого роду, України, буде продовжувати традиції, оберігати мову, шанувати пам'ять своїх предків не тільки словами, а й сумлінно працюючи, тоді й досягнемо того, про що мріємо ми і за що віддають наші діди й прадіди, за що сьогодні віддають його воїни АТО. Але для цього необхідно обрати дорогу життя з Богом і стати його добрим інструментом

Любов ВЕНЕТА, керівник районного методоб'єднання вчителів основ християнської етики.

На дозвіллі

«Камертон» запрошує...

І гарантує незабутню мандрівку у дивовижний світ музики та музичних інструментів.

Один з небагатьох в Україні і єдиний у Тернопільській області інтерактивний музей музичних інструментів «Камертон» розташований в с. Ішків Козівського району. Петро — його організатор, очільник, натхненник і меценат. Пан Петро не належить до тих людей, які люблять вихвалитися своїми здобутками. Швидко, навпаки, прискіплюючи аналізує роботу музею, самокритично оцінює особисту діяльність.

Можна лише уявити, скільки клопотів у директора, у володінні якого понад 200 музичних інструментів з усіх континентів світу! Серед них є інструменти з родинного спадку, а є подаровані друзями, колегами і знайомими, деякі привезені з-за кордону. І в кожного з них — своя історія. Про кожен експонат п. Петро розповідає захоплююче, і дозволяє всім охочим потримати інструмент чи заіграти на ньому. Так у спілкуванні і творчих експериментах народжується щира зацікавленість, яка породжує велике бажання пізнавати, творити і жити.

У планах музею «Камертон», за словами директора, — організація і проведення у 2019 році етнографічного музичного фестивалю для учасників та концертів університетів м. Тернополя. Така імпреза передбачає концерти, презентації, творчі зустрічі, обмін думками. Дійство планують проводити на літній площадці біля музею та в його стінах.

У святковий День працівників культури та майстрів народного мистецтва — щирі вітання для Петра Католи, музиканта, дослідника, збирача музичних інструментів, людини зацікавленої та небайдужої. Сила та натхнення, віри і наполегливості у реалізації задуманого.

Наталія БОРОДАЙ, науковий співробітник Тернопільського обласного краєзнавчого музею.

Освіта

Організація роботи шкільної бібліотеки

15 листопада на базі комунального закладу «Острівська ЗОШ I-III ступенів» відбувся районний семінар бібліотечників «Організація роботи шкільної бібліотеки».

Розпочала захід бібліотекар Великобerezовицької ЗОШ I-III ступенів Інна Стодола, яка поділилася досвідом щодо організації планування роботи.

Присутні переглянули презентацію «Облік бібліотечного фонду підручників», яку підготувала Мар'яна Гудзь — бібліотекар Острівської ЗОШ I-III ступенів. Завідувач шкільної бібліотеки Великобerezовицької ЗОШ I-III ступенів імені Я. Стецька Уляна Орденас розповіла, як впроваджувати Універсальну десяткову класифікацію в практику роботи.

Цікавою була розповідь про календар знаменних і пам'ятних дат на 2018/2019 навчальний рік. Ірина Польчій, завідувач шкільної бібліотеки НВК «Великобerezовицька ЗОШ I-III ступенів – гімназія імені С. Балея» рекомендувала тематику виставок, заходів для учнів.

Про основні вимоги щодо оформлення квартальної та річної звітності розповіла методист бібліотечних фондів ТРМК Н. М. Савіцька.

М. В. ГУДЗЬ, шкільний бібліотекар Острівської ЗОШ I-III ст.

ПОНЕДІЛОК 26 листопада

TV-4
06.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
07.00 Провінційні вісті. Тиждень
08.00 Вікно в Америку
08.30 Єдина країна
09.00 Час-Тайм
09.45 Про кіно
10.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
11.00 Дитяча година
12.10 У фокусі Європа
12.40 Євромакс
13.10 Хіт-парад
14.00 Х.ф. „Провулок Д'ю Кашало“
16.00 Провінційні вісті
16.10 Дитяча година
17.00 Відкрита зона
17.30 Про нас
18.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
19.00 Провінційні вісті
19.20 На гарячому
19.30 Наші вітання
20.00 Єдина країна
20.30 ТНЕУ - калейдоскоп подій
20.40 Дім книги
21.00 Наші вітання
21.30 Погляд зблизка
22.00 Провінційні вісті
22.20 На гарячому
22.35 Добрі традиції
22.40 Х.ф. „Золотий лицар“

ТБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 «Своя земля»
09.33 «Спільно»
13.30 «Новини»
13.40 «Попа рамками»
14.09 «Українська читанка»
14.17 РадіоДень «Модуль знань»
15.00 Док.фільм
16.00 «Орегонський путівник»
16.29 «Орегонський путівник»
17.00 «Новини»
17.10 «Пліч-о-пліч»
17.36 Д/с «Незвичайні культури»
18.05 «Енеїда»
19.00 «Новини»
19.20 «Тема дня»
19.45 #NeoWALL з С. Тримбачем
20.11 #НеоСцена з О. Вергелісом
20.40 «Новини»

EUROSPORT

08:30, 10:00, 15:30 Футбол.
09:30 Гірськолижний спорт. Кубок світу. Слалом. Жінки. США.
12:00, 21:05 Стрибки на лижах.
13:30, 22:30 Гірськолижний спорт. Кубок світу.
17:30 Фігурне катання.
19:30 Олімпійські ігри.
20:55, 00:45 Новини.
00:50 «Ваттс».

ВІВТОРОК 27 листопада

TV-4
06.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
07.00 Провінційні вісті
07.30 На гарячому
07.35 Погляд зблизка
08.05 Українські традиції
08.20 ТНЕУ - калейдоскоп подій
08.30 Єдина країна
09.00 Час-Тайм
09.30 Відкрита зона
10.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
11.00 Дитяча година
11.45 „Чарівний ключик“
12.10 Добрі традиції
12.15 Виклик долі
12.20 Про кіно
12.30 Євромакс
13.00 Хіт-парад
13.00 „Кати з Шаоліня“
16.00 Провінційні вісті
16.10 Дитяча година
17.00 Відкрита зона
17.30 ПроОбраз із Наталкою Фіщич
18.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
19.00 Провінційні вісті
19.20 На гарячому
19.30 Наші вітання
20.00 Межа правди
21.00 Наші вітання
21.20 Добрі традиції
21.30 Музична програма „Гал-кліп“
22.00 Провінційні вісті
22.20 На гарячому
22.35 Х.ф. „Аватар“

ТБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 «Дешевий відпочинок»
09.33 Д/с «Смаки культури»
13.30 «Новини»
13.40 «Тема дня» Білозір «Сповідь».
14.09 «Українська читанка»
15.00 Д/с «Незвідані шляхи»
16.00 «Орегонський путівник»
16.29 «Орегонський путівник»
17.00 «Новини»
17.10 «Своя земля»
17.36 «100 років історії»
17.46 «100 років історії»
18.00 Т/с «За службовим обов'язком»
19.00 «Новини»
19.20 «Тема дня»
19.45 #БібліоFUN з Ростиславом Семківим
20.11 #МузLove з Любою Морозовою
20.40 «Новини»

EUROSPORT

09:30 Гірськолижний спорт. Кубок світу. США.
11:00 Стрибки на лижах.
12:00, 20:05 Гірськолижний спорт. Кубок світу.
14:30 Кінний спорт.
15:30, 23:00 Олімпійські ігри.
17:00 Футбол.

20:00, 00:30 Новини.
00:35 Гірськолижний спорт. Кубок світу. Канада.

СЕРЕДА 28 листопада

TV-4
06.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
07.00 Провінційні вісті
07.20 На гарячому
07.35 Межа правди
08.30 Калейдоскоп
09.00 Час-Тайм
09.30 Відкрита зона
10.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
11.00 Дитяча година
12.10 Музична програма „Гал-кліп“
12.40 Українські традиції
13.00 Хіт-парад
14.00 Х.ф. „Перепустка“ 1с.
16.00 Провінційні вісті
16.10 Дитяча година
16.40 „Чарівний ключик“
17.00 Відкрита зона
17.30 Українські традиції
17.55 Добрі традиції
18.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
19.00 Провінційні вісті
19.20 На гарячому
19.30 Наші вітання
20.00 Щоденник для батьків
21.00 Наші вітання
21.30 ПроОбраз із Наталкою Фіщич
22.00 Провінційні вісті
22.20 На гарячому
22.40 Х.ф. „Закон сили“

ТБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 «Дешевий відпочинок»
09.33 Д/с «Смаки культури»
13.30 «Новини»
13.40 «Тема дня»
14.09 «Українська читанка»
14.17 РадіоДень «Модуль знань»
15.00 Д/с «Неповторна природа»
15.26 Д/с «Таємниці підводного світу»
16.00 «Орегонський путівник»
16.29 «Орегонський путівник»
17.00 «Новини»
17.10 «Наші гроші»
17.36 «100 років мистецтва»
17.46 «100 років мистецтва»
18.00 Т/с «За службовим обов'язком»
19.00 «Новини»
19.20 «Тема дня»
19.45 Д/с «Океан Вет»
20.11 Д/с «Океан Вет»
20.40 «Новини»

EUROSPORT

08:30 Гірськолижний спорт. Кубок світу. Слалом. Жінки.
09:30, 15:30, 23:00 Стрибки на лижах.
11:00, 18:45, 23:45 Футбол.
14:00 Гірськолижний спорт. Кубок світу. США.
14:30 Олімпійські ігри.
17:00 Гірськолижний спорт. Кубок світу.
18:40, 23:40 Новини.

ЧЕТВЕР 29 листопада

TV-4
06.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
07.00 Провінційні вісті
07.20 На гарячому
07.35 Щоденник для батьків
08.30 Калейдоскоп
09.00 Час-Тайм
09.30 Відкрита зона
10.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
12.10 Формула здоров'я
13.00 Хіт-парад
14.00 Х.ф. „Перепустка“ 2с.
15.45 Добрі традиції
16.00 Провінційні вісті
16.10 Дитяча година
17.00 Відкрита зона
17.30 Музична програма „Гал-кліп“
18.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
18.45 Виклик долі
19.00 Провінційні вісті
19.20 На гарячому
19.30 Наші вітання
20.00 У фокусі Європа
20.05 Добрі традиції
20.30 Євромакс
21.00 Наші вітання
21.30 Смачна мандрівка
22.00 Провінційні вісті
22.20 На гарячому
22.35 Х.ф. „Майже ідеальне пограбування“

ТБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 «Дешевий відпочинок»
09.33 Д/с «Смаки культури»
13.30 «Новини»
13.40 «Тема дня»
14.09 «Українська читанка»
14.17 РадіоДень «Модуль знань»
15.00 Д/с «Неповторна природа»
15.26 Д/с «Таємниці підводного світу»
16.00, 16.29 «Орегонський путівник»
16.35 «Новини»
17.10 «Складна розмова»
17.36, 17.46 «100 років кіно»
18.00 Т/с «За службовим обов'язком»
19.00 «Новини»
19.20 «Тема дня»
19.45 Д/с «Сироти дикої природи»
20.11 Д/с «Сироти дикої природи»
20.40 «Новини»

EUROSPORT

08:30, 12:30, 15:30, 17:30, 00:30 Футбол
09:30 «Ваттс».
10:30, 20:00 Змагання дронів.
11:30, 17:00, 21:00 Олімпійські ігри.

20:55, 00:25 Новини.
22:30 Фігурне катання.

П'ЯТНИЦЯ 30 листопада

TV-4
06.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
07.00 Провінційні вісті
07.35 У фокусі Європа
08.00 Євромакс
08.30 Смачна мандрівка
09.00 Час-Тайм
09.30 Відкрита зона
10.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
11.00 Дитяча година
11.50 „Чарівний ключик“
12.10 Музична програма „Гал-кліп“
12.40 Українські традиції
13.00 Хіт-парад
14.00 Х.ф. „Молоді яскраві речі“
16.00 Провінційні вісті
16.10 Дитяча година
17.00 Відкрита зона
17.30 ПроОбраз із Наталкою Фіщич
18.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
19.00 Провінційні вісті
19.30 Наші вітання
20.00 ТНЕУ - калейдоскоп подій
20.10 Погляд зблизка
20.40 Слід
21.00 Наші вітання
21.20 Добрі традиції
21.30 Єдина країна
22.00 Провінційні вісті
22.20 На гарячому
22.35 Х.ф. „Тіша стає тобою“
00.15 Час-Тайм

ТБ

07.00 «Файний ранок»
09.33 Д/с «Смаки культури»
13.30 «Новини»
13.40 «Тема дня»
14.09 «Українська читанка»
14.17 РадіоДень «Модуль знань»
15.00 Д/с «Неповторна природа»
15.26 Д/с «Таємниці підводного світу»
16.00 «Орегонський путівник»
16.29 «Орегонський путівник»
17.00 «Новини»
17.10 «Схеми. Корупція в деталях»
17.36 «100 років літератури»
17.46 «100 років літератури»
18.00 Т/с «За службовим обов'язком»
19.00 «Новини»
19.20 «Тема дня»
19.45 Д/с «Океан Вет»
19.45, 20.11 Д/с «Акулячий маг»
20.40 «Новини»

EUROSPORT

08:15 Футбол U-17.
09:30 Змагання дронів.
10:30 Олімпійські ігри.
11:30 «Ваттс».
11:45 Лижне двоборство. Кубок світу. Норвегія.
13:00 Лижні перегони. Кубок світу. Норвегія.
14:45 Лижне двоборство. Кубок світу.
15:45, 16:30, 00:00 Стрибки на лижах.
17:45, 19:30, 00:30 Гірськолижний спорт. Кубок світу.
19:25, 00:25 Новини.
23:00 Кінні перегони.

СУБОТА 1 грудня

TV-4
06.00 Про кіно
06.15 Про нас
07.00 Провінційні вісті
07.20 На гарячому
07.35 Х.ф. „Остання воля“
09.00 Час-Тайм
09.30 Єдина країна
10.00 Огляд світових подій
10.30 Євромакс
11.00 Про нас
11.30 ПроОбраз із Наталкою Фіщич
12.00 Смачна мандрівка
12.30 Х.ф. „Пам'ятай про мене“
14.30 Мультифільми
14.50 Дитяче кіно.Х.ф.„Нові Робінзони“
16.30 Дім книги
17.00 Хіт-парад
17.50 ТНЕУ - калейдоскоп подій
18.00 Наші вітання
19.00 Єдина країна
19.30 Виклик долі
19.35 У фокусі Європа
19.55 Добрі традиції
20.10 Queen, «Справжня магія»
21.30 Х.ф. «Вседозволеність»
23.30 Євромакс

ТБ

07.00 М/с«Принцеса Сіссі»
08.00 «Файний ранок»
09.34 «Енеїда»
13.30 «Українська читанка»
13.40 «Тема дня»
14.09 «Світ навколо»
14.10 «Енеїда»
15.10 РадіоДень «Книжкова лавка. ТОП 7»
16.04 #NeoСцена з О.Вергелісом
16.35 #Невіста
18.05 Д/ф «Сильна доля»
19.00 «Новини»
19.13 «Попа рамками»
19.44 «Двоколісні хроніки»
19.59 «Фольк мюзік»

EUROSPORT

08:15, 11:30, 13:00 Лижні перегони. Кубок світу. Норвегія.
09:00 Олімпійські ігри.
09:30, 12:15, 15:45 Стрибки на лижах.
10:15 Лижне двоборство. Кубок світу
14:30 Лижне двоборство. Норвегія.
19:00 Лижні перегони. Норвегія.
19:40, 23:40 Новини.

19:45 Гірськолижний спорт. Кубок світу
23:00 Автоперегони.
23:45 Футбол.

НЕДІЛЯ 2 грудня

TV-4
06.00 Х.ф. „Остання воля“
07.30 Українські традиції
08.00 Єдина країна
08.40 Час-Тайм
09.00 Повнота радості життя
09.30 Справжня ціля
10.15 Пряма трансляція Божественної Святої Літургії з Архікатедрального Собору УДЦ м. Тернополя
11.40 Дитяче кіно.Х.ф.„Нові Робінзони“
13.30 «Чарівний ключик»
14.00 Сільський календар
14.30 Межа правди
15.30 Виклик долі
15.35 Слід
16.00 ПроОбраз із Наталкою Фіщич
16.25 Добрі традиції
16.30 Українські традиції
17.00 Вікно в Америку
17.30 Про нас
18.00 Наші вітання
19.00 Провінційні вісті. Тиждень
20.00 Огляд світових подій
20.30 Про нас
21.00 Музична програма „Гал-кліп“
21.30 Єдина країна
22.10 Добрі традиції
22.15 Х.ф. «Будинок для відпочинку»
23.45 Час-тайм

ТБ

07.00 М/с«Принцеса Сіссі»
08.00 «Дололи!»
08.30 «Файний ранок»
09.34 «Енеїда»
13.30 «Українська читанка»
13.40 «Тема дня»
14.09 «Світ навколо»
14.10 «Розсекречена історія»
15.10 «Букголіки»
15.36 «Відкривай Україну»
16.02 Д/ф «Чудова гра»
16.31 «Хто в думи хазяїн?»
17.02 «Фольк мюзік»
18.02, 18.17 «Двоколісні хроніки»
18.32 «Спільно»
19.00 «Розсекречена історія»
19.52 «Візитівки Карпат»
20.00 Д/с «Земні катаклізми»

EUROSPORT

09:00 Лижне двоборство. Кубок світу
09:30, 22:50 Кінні перегони.
10:15, 14:15 Лижне двоборство. Кубок світу. Норвегія.
11:30, 13:45 Лижні перегони. Кубок світу. Норвегія.
12:00, 17:00, 00:15 Стрибки на лижах.
13:00, 15:30 Бiatлон.
18:45 Гірськолижний спорт. Кубок світу
22:45, 00:10 Новини.

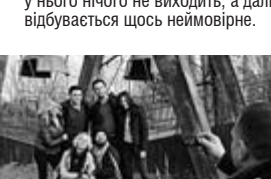
АНОНСИ ТИЖНЯ

МІЦНИЙ ГОРІШОК 4.0. ICTV, СТБ, 19:10
Детектив Джон МакКлейн знову в дії - цього разу він протистоїть новому поколінню тероризму. Події фільму розгортаються на тлі сучасної комп'ютеризації. Комп'ютерна інфраструктура нації може бути повністю зруйнована. Натхненник змови пропрахував усе, окрім протидії МакКлейна.

КОСТЯНТИН, ICTV, Нд, 22:50
Народившись з талантом розпізнавати поклучів ангелів і демонів, які бродять по землі в подобі людей, Костянтин під тиском обставин намагається вчинити самогубство, аби позбутися самотнісних видень. Однак у нього нічого не виходить, а далі відбувається щось неймовірне.

ЗАБОРОНЕНА ЗОНА, НТН, Нд, 22:55
Шестеро молодих туристів-екстремалів прибули на канікули в Україну. Довідавшись про те, що в зоні відчуження проводяться експерсії, вони знаходять гідя й вирушають за незабутими враженнями. І ті не змушують довго чекати на себе.

Афіша

Тернопільський академічний український драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка м. Тернопіль, бульвар Т. Шевченка, 6
24.11. (субота) — «Язичники», сімейні сцени.
25.11. (неділя) — «Наречена світанкової зорі», легенда про кохання.
25.11. (неділя) — «По щучому велінню», казка для дітей.
28.11. (середа) — «Майська ніч», музична комедія.
29.11. (четвер) — «Суто сімейна справа», комедія.

Тернопільський академічний обласний театр актора і ляльки м. Тернопіль, вул. Січових Героїв, 15

25.11. (неділя) — «Принцеса на горошині», фантазія за мотивами казки Ганса Хрстіана Андерсена.
Тривалість — 55 хв.
Ціна квитка — 25 грн.
Початок о 12:00, 14:30.

Тернопільська обласна філармонія м. Тернопіль, вул. Князя Острозького, 11

27.11. (вівторок) — концерт камерного оркестру Тернопільської обласної філармонії «Ukrainian modern music».
Початок о 18:30.

Кіно

Зірки Голлівуду, які пишуться українським походженням

Міла Йовович
Зірка «П'ятого елемента» і серії фантастичного екшену «Осяга ела» під час Євромайдану перераховувала гроші для постраждалих активістів. Також актриса активно використовує національні мотиви в власних колекціях одягу. А кілька років тому в мережі з'явилось відео, як 19-річна Міла виконала народну пісню, у якій, уявляючись, вона нагородилася в Києві, деякий час при Дунаї. Вона народилася в Івано-Франківській області, а потім емігрувала до Сполучених Штатів Америки.

Девід Духовни
Про своє українське походження 58-річний американський актор Девід Духовни (серіал «Цілково таємно») дізнався нещодавно. Про те, що він — українець, заявив у квітні 2014 року в мережі Twitter: «Я виріс, думаючи, що росіянин. Однак тільки тепер розумію, що насправді є українцем. Ніколи не пізно змінитися». Дідусь актора родом з Бердичева.

Віра Фарміга
Про походження зірки говорять ім'я, яке батьки дали дівчинці не в Україні, а в американському штаті Нью-Джерсі, куди емігрували перед її народженням. До шесті років Віра ходила в українську католицьку школу і виступала в народному ансамблі. З молодшою сестрою Таїсою спілкуються і співають мовами предків. У 2004 році, вже будучи відомою актрисою, у фільмі «Торкаючись зла» Віра Фарміга, фактично, зіграла саму себе — американку українського походження.

Стивен Спілберг
Вже багато років поспіль улюбленою стравою оscarного режисера і сценариста є український борщ. Такі смаки переважають не дивуачки. Адже обидва дідуся Спілберга родом з України: з боку батька — проживав в Одесі, з боку матері — родом з села поблизу Кам'янця-Подільського. Землю своїх родичів режисер віддав у 59 років. Потрапивши до Одеси йому так і не вдалося, проте, щойно зійшовши з літака, він сказав: «Нарешті я вдома!»

Іванна Сахно
Дівчина опинилася в Америці в 15 років. Вона — молода зірка Голлівуду. Актрису встигли помітити в блокбастері «Тихоокеанський рубіж-2» і в екшн-комедії «Шпигун, який мене покинув». Під час Революції Гідності Іванна разом із представниками діаспори Лос-Анджелеса мітингувала, а два роки тому на Каннському кінофестивалі, виїшла з табличкою #FreeSentsov.

Подільське СЛОВО
Розрахунковий рахунок: 26003250972001 ТФ КБ Приватбанк міста Тернопіль, МФО 338783, ідентифікаційний код 02475351.
Позиція авторів може не збігатися з позицією редакції. За достовірність викладених фактів відповідальність несе автор. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Рукописи не підлягають рецензуванню і поверненню. © — політична реклама
Свідоцтво про державну реєстрацію: ТР №186 від 31.10.1995 р.
Директор: Наталія ЧАПРАК528830
Бухгалтерія, довідки.....528830
Журналісти: Лілія РАТНЮК
Верстка: Іван Юзьків, Уляна Балагуря
Адреса редакції: 46002, м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.
Email: podilske_slovo@ukr.net

ПОНЕДІЛОК 26 листопада

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25, 13.00,15.00,21.00,03.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно!

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1». 07.00,08.00,09.00,12.00, 16.45,19.30,00.45,05.25 «ТСН».

ІНТЕР

06.00 М/ф. 06.15,22.00 «Слідство вели...» з Л.Каневським».

ICTV

05.40 Громадянська оборона. 06.30 Факти тижня. 100 хвилин з О.Соколову.

СТБ

05.55 Все буде добре! 08.05 Х/ф «Вам і не снилося».

НОВИЙ КАНАЛ

05.25,06.40 Kids` Time. 05.30 М/с «Том і Джері шоу».

ТЕТ

06.00 ТЕТ Мультиранок. 09.20 М/ф «Елік».

НТН

06.55 Х/ф «Гетьманські клейноди». 08.35,18.20 «Свідок. Агенти».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною. 07.00,08.00,09.00,15.00, 19.00,23.00,02.20 Сьогодні.

ВІТОРОК 27 листопада

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25, 13.00,15.00,21.00,03.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно!

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1». 07.00,08.00,09.00,12.00, 16.45,19.30,00.45,05.25 «ТСН».

ІНТЕР

06.00 М/ф. 06.15 «Слідство вели...» з Л.Каневським».

ICTV

05.35,20.15 Громадянська оборона. 06.30 Ранок у великому місті.

СТБ

07.00,15.25 Все буде добре! 09.05,19.00,00.00,01.05 Т/с «Коли ми вдома».

НОВИЙ КАНАЛ

03.15,01.25 Зона ночі. 04.45 Абзац.

ТЕТ

06.00 ТЕТ Мультиранок. 09.20 М/ф «Елік».

НТН

05.20 Х/ф «Два капітани». 06.45 Х/ф «Дорога на Січ».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною. 07.00,08.00,09.00,15.00, 19.00,23.00,02.15 Сьогодні.

СЕРЕДА 28 листопада

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25, 13.00,15.00,21.00,03.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно!

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1». 07.00,08.00,09.00,12.00, 16.45,19.30,00.45,05.25 «ТСН».

ІНТЕР

06.00 М/ф. 06.15 «Слідство вели...» з Л.Каневським».

ICTV

04.00 Скарб нації. 04.10 Еврика!

СТБ

06.55 Все буде добре! 09.00,19.00,00.05,01.05 Т/с «Коли ми вдома».

НОВИЙ КАНАЛ

03.00,01.05 Зона ночі. 04.45 Абзац.

ТЕТ

06.00 ТЕТ Мультиранок. 09.30 Х/ф «Золота гуска».

НТН

05.45 Х/ф «Два капітани». 07.00 Х/ф «Вклонись до землі».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною. 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00, 23.00 Сьогодні.

ЧЕТВЕР 29 листопада

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25, 13.00,15.00,21.00,03.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно!

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1». 07.00,08.00,09.00,12.00, 16.45,19.30,00.45,05.25 «ТСН».

ІНТЕР

06.15,22.00 «Слідство вели...» з Л.Каневським».

ICTV

04.00 Скарб нації. 04.10 Еврика!

СТБ

06.55 Все буде добре! 09.00,19.00,00.00,01.05 Т/с «Коли ми вдома».

НОВИЙ КАНАЛ

03.00,01.10 Зона ночі. 04.45 Абзац.

ТЕТ

06.00 ТЕТ Мультиранок. 09.45 Х/ф «Нове вбрання короля».

НТН

06.05 Х/ф «Бодан-Зимовий Хмельницький».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною. 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00, 23.00 Сьогодні.

П'ЯТНИЦЯ 30 листопада

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25, 13.00,15.00,21.00,03.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно!

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1». 07.00,08.00,09.00,12.00,16.45, 19.30 «ТСН».

ІНТЕР

06.15,22.00 «Слідство вели...» з Л.Каневським».

ICTV

04.00 Скарб нації. 04.10 Еврика!

СТБ

06.35 Хата на тата. 11.20 Х/ф «Не можу сказати прощавай!».

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Абзац. 04.35,05.25 Kids` Time.

ТЕТ

06.00 ТЕТ Мультиранок. 09.25 Х/ф «Бібі та Тіна».

НТН

05.20 Х/ф «Суто англійське вбивство».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною. 07.00,08.00,09.00,15.00, 19.00,23.00,03.40 Сьогодні.

СУБОТА 1 грудня

UA: ПЕРШИЙ

06.00,09.30,10,08 «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.10,08.10,09.10 Доброго ранку, Країно!

1+1

06.00,19.30 «ТСН». 07.00 «Гроші».

ІНТЕР

05.50 М/ф. 06.45 «Чекай на мене, Україна».

ICTV

05.00 Скарб нації. 05.10 Еврика!

СТБ

06.30 Т/с «Коли ми вдома». 07.25 Караоке на Майдан.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Зона ночі. 05.25,06.40 Kids` Time.

ТЕТ

06.00 ТЕТ Мультиранок. 12.00 М/ф «Ділана папороці: Тропінний ліс».

НТН

05.45 Х/ф «Операція «Хольцауге».

УКРАЇНА

07.00,15.00,19.00 Сьогодні. 07.15 Зоряний шлях.

НЕДІЛЯ 2 грудня

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Ведмеді-сусіди». 06.30,07.10,08.10,09.10 Доброго ранку, Країно!

1+1

06.00 «ТСН». 07.00 «Українські сенсації».

ІНТЕР

05.00 «Великий бокс. Деонтей Уайлдер - Тайсон Ф'юрі».

ICTV

06.10 Інсайдер. 08.15 Антисомбі.

СТБ

06.55 Т/с «Коли ми вдома». 09.00 Все буде смачно!

НОВИЙ КАНАЛ

06.15 Стендап-шоу. 07.15,09.35 Kids` Time.

ТЕТ

06.00 ТЕТ Мультиранок. 11.10 М/ф «Барбі Дрімтопія».

НТН

05.45 Х/ф «Операція «Хольцауге».

УКРАЇНА

06.30 Сьогодні. 07.30 Зоряний шлях.

Вітаємо!

Працівники Тернопільської районної ради та депутатський корпус щиро вітають з днем народження депутата Тернопільської районної ради **Марію Василівну ЛОТОЦЬКУ**.

*Прийміть найкращі наші побажання,
Яскравих квітів незабутній цвіт,
Нехай це добре, щире привітання
Звучить для Вас ще сотню літ.
Хай над Вами небо буде завжди чистим,
Радісно – на серці, повно – на столі,
Щоб були завжди Ви дужі та здорові,
А душею й серцем вічно молоді!*

Іменинники КНП Тернопільської районної ради «Тернопільська центральна районна лікарня» — старша сестра медична **Галина Василівна КУЦИНДА**, завідувач відділу профілактики **Любомир Володимирович БРІЛЬ**, молодша медична сестра (санітарка палатна) **Галина Йосипівна КОПАЧ**.

*Хай будуть з ВАМИ ЗОСОР'я та сила,
Хай доля буде ласкава і щира!
Щоб ніколи не знали ви втоми!
Хай мир і злагода будуть у домі,
Хай Господь дарує надію й тепло
На довгі літа, на щастя й добро!*

Колектив Великоберезовицької селищної ради, депутатський корпус та члени виконавчого комітету щиро вітають з днем народження та днем ангела селищного голову **Іллю-Михайла Ігоровича КОСТЮКА**.

*Незабутніх вражень, щасливих подій,
Здійснення задумів, втілення мрій!
Хай прекрасним цвітом шлях життя ясніє,
Справджуються завжди заповітні мрії.
Хай палають в серці почуття високі,
А доля дарує повні щастям роки.*

Педагогічний колектив Почапинської ЗОШ І-ІІІ ст. вітає з 30-річчям вчителя початкових класів **Руслану Іванівну ШЕЛІНГОВИЧ**.

*В святковий день прийміть вітання
Та найщиріші побажання:
Здоров'я, щастя та добра,
Наснаги, успіхів, тепла,
І повсякденно, повсякчас
Хай буде все у Вас гаразд!*

Виконавчий комітет Ігровицької сільської ради щиро вітає з Днем працівника сільського господарства керівників та колективи сільськогосподарського ПОП «Золотий колос» **Ярослава Володимировича СИМАКА** та ФГ «Ігровицьке» **Петра Петровича ЛИТВИНА**.

*Бажаєм сил багату вам,
Щоб дали раду ви полям,
Щоб плідний урожай збирався,
Пахучий хліб завжди вдавався.
Щоб господарство надихало,
Прибутками усіх вражало.*

Колектив НВК «Довжанківська ЗОШ І-ІІІ ступенів - ДНЗ» вітає з 50-річчям прибульничу **Світлану Міхайлівну КАТРАНИЧУ**.

*Нехай летять собі літа,
Нам зупинити їх не вдасться.
Хай буде істина проста:
Чим більше літ — тим більше щастя.
Людської шани зичимо й тепла,
Достатку, злагоди в родині,
Журба щоб в безвість відійшла,
А радість жила в кожній днині.*

Працівники відділу освіти Тернопільської РДА та районного методичного кабінету щиро вітають з днем народження старшого економіста централізованої бухгалтерії **Надію Богданівну БАРТОШВ**.

*Прийміть від душі наші щирі вітання,
Хай збудуться всі Ваші плани й бажання!
Життя хай дарує чудові презенти,
Яскраві емоції, щастя моменти.
Щоб лихо до хати дорогу не знало,
А доля Вам радість завжди дарувала!*

Іменинники КНП Тернопільської районної ради «Тернопільський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» — молодша медична сестра (санітарка) **Надія Іванівна ДОБРОВОЛЬСЬКА**, акушерка **Оксана Петрівна ДЕЙНЕКА**, фельдшер **Іван Васильович ЗАФІГУРНІЙ**, акушерка **Алла Анатоліївна КРАВЧУК**.

*Нехай завжди Вам всміхається доля,
Несуть тільки радість з собою роки,
Хай щастя й здоров'я не зрадять ніколи,
Хай збуваються мрії, бажання й думки.
Хай ладиться скрізь: на роботі, в родині,
Щоб радісний настрій у серці не згас,
Все світле і гарне, що треба людині,
Нехай неодмінно приходить до вас!*

Великоберезовицька селищна рада щиро вітає з днем народження техпрацівника селищної ради **Оксану Орестівну ГНАТІВ**.

*Із днем народження вітаєм!
Добра і радісних бажань,
Здоров'я на усі літа,
Хай в серці квітне доброта.
Хай в небі сонце ніжно сяє,
Веселка барвами зяграве,
Щебечуть слів'я райливо
На життя довге й щасливе!*

Найщиріші вітання з днем народження надсилаємо директору будинку культури с. Буцнів **Михайлу Адамовичу ЮРЕЧУ**.

Прийміть наші щирі та сердечні вітання з цієї нагоди. Зичимо Вам міцного здоров'я, нехай у вашому домі завжди панує мир, любов, тепло, радість, благополуччя і добро. Вічної молодості вашій душі та доброти серцю, здійснення всіх ваших планів та сподівань!

*Нехай для вас квітне білий цвіт,
Життям стають найкращі ваші мрії,
І доля посилає многа літ,
Здоров'я, щастя, радості, надії.*

З повагою — працівники відділу культури Тернопільської РДА, районного будинку культури, районна організація профспілки працівників культури.

Працівники відділу культури Тернопільської РДА, районного будинку культури, Центральної районної бібліотеки, Векторіальній районної Острівської музичних шкіл, комунального закладу Тернопільської районної ради «Меморіальний музей С. Крушельницької» с. Біла, районна організація профспілки працівників культури щиро вітають з днем народження бухгалтера 1-ї категорії відділу культури **Галину Дмитрівну ФЛЕНТЕЙ**.

Бажаємо, щоб життя було по вінця наповнене здоров'ям, щастям і любов'ю. Нехай щодня здійснюються найзаповітніші мрії, а душу завжди зігриває радість від яскравих моментів і позитивних вражень.

*На довгий вік, на многі літа,
На шану від людей, тепло родинне,
Стелися, доле, крізь усе життя
Лише добром для доброї людини.*

Колектив Скоморохівської ЗОШ І-ІІ ступенів щиро вітає з днем народження вчителя географії та біології **Галину Романівну КАЛІНСЬКУ**.

*Нехай для вас квітне калінівський цвіт,
Життям стають найкращі ваші мрії,
Життям хай дарує чудові презенти,
Яскраві емоції, щастя моменти.
Щоб лихо до хати дорогу не знало,
А доля Вам радість завжди дарувала!*

Колектив Скоморохівської ЗОШ І-ІІ ступенів щиро вітає з днем народження вчителя трудового навчання **Лілію Зеновіівну ГОЛДОБРЕЙ**.

*Прийміть від душі наші щирі вітання,
Хай збудуться всі Ваші плани й бажання!
Життя хай дарує чудові презенти,
Яскраві емоції, щастя моменти.
Щоб лихо до хати дорогу не знало,
А доля Вам радість завжди дарувала!*

Інформує служба «101»

Обережно! Чадний газ!

Настає зима, температура опускається нижче нульової позначки, відповідно, люди шукають тепла у своїх домівках. Щоб зігрітися, вони топлять печі, «буржуйки», використовують сучасні опалювальні прилади, які виробляють тепло за допомогою газу, кам'яного вугілля тощо.

Одними з основних небезпек залишаються чадний газ. Його особливістю є те, що за хімічними та фізичними властивостями він не має кольору, запаху, смаку. В народі чадний газ, за його підступність, називають «мовчазним вбивцею». Для людини він є отрутою. Попадаючи в організм, проникає за легенів в кровоносну систему, з'єднується з гемоглобіном. В результаті кров втрачає здатність переносити кисень до тканин, організм починає відчувати його нестачу. Таким чином, отруєння відбувається поступово.

Симптоми отруєння можуть відрізнятися, залежно від ступеня ураження, загального стану організму, наявних захворювань та інших обставин. Насамперед, мають на-

сторожити такі симптоми, як запаморочення, головний біль, нудота, шум у вухах, задишка, раптовий напад кашлю тощо.

Рятувальники Тернопільського району нагадують основні правила безпечної поведінки, дотримуючись яких можна уникнути трагічних випадків отруєння чадним газом:

1. Використовуйте тільки справне обладнання. Тріщини в пічній кладці, засмічений димар здатні призвести до тяжких наслідків.
2. Подбайте про належну вентиляцію. Це стосується і квартир, і житлових будинків, і гаражів.
3. Автолюбители, які, працюючи в гаражі вмикають двигун, намагаються себе на безпеку.

4. Не закривайте пічну заслінку. Потримання цих простих правил поведінки дасть змогу уникнути трагічних випадків загибелі людей від отруєння газом! Пам'ятайте, у переважній більшості, людина, яка тривалий час вдихала чадний газ, не має шансів на порятунок.

Бережіть себе, своє здоров'я та життя! В разі появи у вас симптомів, схожих на отруєння чадним газом, негайно зверніться до лікаря за допомогою. У разі потреби телефонуйте до служби порятунку «101»!

Тернопільський РВ управління ДСНС України у Тернопільській області.

Оголошення

До уваги власників автотранспорту!

Тернопільська районна державна адміністрація (Організатор перевезень) оголошує конкурс на право здійснювати перевезення пасажирів на внутрішньорайонних автобусних маршрутах загального користування в звичайному режимі руху.

Вичерний об'єктів конкурсу:

№ з/п	№№ рейсів, номери маршрутів	Назва маршруту	Протяжність маршруту (км)	Час відправлення з пунктів		к-сть обор. рейс.	мін. к-сть авт.
				почат.	кінцев.		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	15-23/1	Буцнів (Серединки) — Тернопіль	12,5	6-15	20-20	10	2
2.	15-23/3	Буцнів (Серединки) — Тернопіль	12,5	7-00	21-15	10	2
3.	15-33	Тернопіль-Гаї Шевченківські	11,1	6-25	20-55	10	2
4.	15-37	Тернопіль - Дубівці (через Ігровицю)	28	5-30	18-15	4	2
5.	15-18	Тернопіль - Смиківці	10	7-00	20-00	10	2

Періодичність виконання – щоденно

Умови конкурсу

Конкурси на перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування проводяться відповідно до Закону України «Про автомобільний транспорт» та Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008 р. №1081 (зі змінами), Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 №176 (зі змінами).

Для забезпечення належної якості та безпеки перевезень пасажирів на автобусних маршрутах, згідно з Порядком визначення класу комфортності автобусів, сфери їхнього використання за видами сполучень та режимів руху, затвердженого наказами Міністерства транспорту та зв'язку України від 28 грудня 2007 р. № 285 на маршрутах протяжністю до 150 км допускається використання автобусів категорій М2 (повна маса до 5 т) та М3 (повна маса більше 5 т). Клас автобусів: на приміських маршрутах I, II, III.

Обов'язково надання в конкурсі, що містить проміські маршрути, щонайменше одного транспортного засобу, пристосованого для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями.

Наявність у перевізника-претендента необхідної кількості резервного рухомого складу відповідної місткості згідно з підпунктом 4 п.12 Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 3.12.08 №1081 (зі змінами).

Забезпечення державних соціальних нормативів у сфері транспорту громадського пасажирів.

Перевезення громадян з інвалідністю згідно з чинним законодавством.

Забезпечення виконання вимог чинного законодавства, що регулює роботу автомобільного транспорту.

Філія «Тернопількомунземля» КП «Тернопількомунінвест» 30.11.2018 р. о 13 год. буде здійснювати відновлення меж земельної ділянки Тернопільської обласної лікарні «Хоспіс», кад. номер 6125286800:02:001:0550. Просимо усіх сусідніх землекористувачів з'явитись 30.11.2018 р. о 13 год. на вказаній ділянці для погодження відновлення меж.

27 листопада 2018 року о 9 год. в приміщенні Підгороднянської сільської ради Тернопільського району відбулась зустріч стосовно погодження меж земельної ділянки Гуменюка Юрія Петровича.

На зустріч запрошуємо власника (землекористувача) суміжної земельної ділянки Мацкиру Андрія Григоровича.

Тел. для довідок: 55-04-97, 55-03-50. Виконком Підгороднянської сільської ради.

Життя як воно є

Добра добувши, кращого не шукай

Марія ще зі школи хизувалася своєю вродою. Бо й справді мала розкішну русуваю косу, гарні великі очі й осину талію. Любила одягати блузку з декорльте, щоб підкреслити усі свої дівочі принади. І в сільських хлопців аж слінка котилася.

Та вона неодмінно хотіла хлопця «городського», з квартирою, щоб поборошину з неї здмухував. Чи то вона вже тако сильно бажала, чи мати здмухував. Чи то вона вже любила дитині жіночого щастя, але стався випадок, який буквально на блюдечку приніс їй саме такого чоловіка.

Після школи вступила Марія до університету. З нею вчилася така собі сіра мишка Настя, а в неї був майже на десять літ старший брат Дем'ян. Він уже мав на той час свою машину. І брат навеличув оком на базарі, де торгував джинсами. І брат некинув оком на довгокосу подружку. А через рік вже поїхав до її батьків знайомитися.

– Але й твоя Марійка кавалера відхватила, – задрісно казали матері сусідки.

А поза очі добряче пліткували.

На третьому курсі у неї вже поблискувала обручка на пальці. Жили молодята у найманій квартирі, поки Дем'ян на окраїні міста будував хату. Коли Марія закінчила університет, будинок вже накрили й вмеблювали. Тож після «обмивання» диплома одразу справили й новосілля.

– Може, досить тобі вже в Польщу їздити, – якось завелював з хаті Марія. – Я тижнями сиджу сама в переломній хаті. Скучно...

– Ще треба міцніше на ноги стати. Дітки будуть – про їх майбутнє треба подумати. Потерпи, кохана, ще трохи, – просив. – Хочу збудувати свій магазин у місті – тоді заживемо!

Марія народила сина, а через рік і донечку. Дем'ян таки збудував великий магазин. Прибутку вродило, як на дріжджах.

А Марія тільки командувала – хочу шубку таку, каблучку сяку, машинку... Дем'ян любив її та потурав.

Однак у житті часто за шубкою, каблучкою довелось перелічити магазин на відділі і «поселити» орендарів за символічну, але ж плату. Дітей оформили в садок, а Марія пішла торгувати.

У неї за стіною розмістилася годинникова майстерня. Марія ніколи не зайшла того майстра, аж поки одного разу він сам не зайшов у її відділ.

– Вибачте... Пані Маріє, я Олег, орендую у вас приміщення. У мене не зовсім скромне прохання: не могли б ви поговорити з Дем'яном Ігоровичем, щоб на місяць відтермінував мені орендну плату? У мене мама захворіла, потрібні кошти на операцію... Я потім усе виплачу.

Марія дивилася на молодика: високий, смагливий, підтягнутий... Не те, що її Дем'ян – за сім літ, відколи одружені, так розповнів, що в крісло робоче не вміщається. Ковзнув погляд і на ліву руку. На ній не помітила обручки. Щоб перекопатися, чи одружений, хитро відповіла:

– Звісно, перекопатися, ви одружений, хитро відповіла: – Не тільки матір лікувати...

– Та ні, мати у мене дітей, я неодружений.

Олег не виходив їй з голови. А одного разу сама зайшла до нього в майстерню, щоб поцікавитися, чи одужала його матір. Той гав не ловив, вгледівши бісики в її очі, і собі почав до неї загуварати. А там і перебралася у її ліжку.

Майже рік зраджувала Марія Дем'янові. Та одного разу він повернувся з-за кордону раніше. Класична картина:

заходить до хати – а в його ліжку похропує коханець...

Що тоді робилося – страшно й описувати. Так лупив Олега, що на ньому живого місця не лишилося. Боялася Марія, що і її добряче перепеде, та чоловік лише взяв її за коси й викинув надвір, як погане кошеня.

Розлучення було важким. Марія поводитися гонором, бо ж уже жила в Олега. Та коханцеві «фіфа з багажем» швидко набридла, і за півроку він теж вигнав її. Поїхала жінка в село. Соромно повертатися, та що вдієш? Ні житла, ні роботи нема...

Аліменти Марія вибила непогані, але гроші тратила на шампанське з коньяком, топила своє «жіноче горе», потім – горілку чи самогон. Врешті спилася й зовсім молодю померла. Дем'ян так і не зміг знайти собі пари після того, як так гірко обпікся з Марією. Тепер доживає віку з донькою.

Наталія КРАВЧУК.

Ліки з грядки

Чому часник треба їсти щодня

Кулінари цінують часник передусім за його гострий смак і своєрідний запах. Але раніше саме через специфічні смакові якості його не їли, а використовували як ліки широкого спектру дії, адже в ньому містяться вітаміни С, В, D, Р і такі мікроелементи, як натрій, калій, кальцій, магній, марганець, фосфор, йод, цинк та інші.

Важлива і наявність в ньому групи антиоксидантів, які мають протиракові властивості, допомагають позбутися вільних радикалів і токсинів, що ушкоджують клітини організму і тим самим спричиняють різні хвороби. Одне з численних досліджень показало, що часник зміцнює імунітет, що дає можливість швидше впоратися з застудою. У 60% добровольців, які брали участь в експерименті вживалися часник, через 1,5 дня майже не залишалося симптомів хвороби. Крім того, подвоєння дози часнику скоротило гострий період захворювання ще на 61%. У групі, що одержувала плацебо, простежувалися всі симптоми прогресуючої застуди, а період одужання зайняв близько 5 днів.

Як вживати часник

Часник найкраще вживати в смаженому або печеному вигляді. Так він не подразнюватиме органи травлення. А також втратить різкий запах. При цьому лікувальні властивості збережуться, а всі корисні речовини повністю засвоюються організмом.

Приймати такий часник потрібно раз на 3 дні по кілька зубків. Результат вас здивує. Не забудьте проконсультуватися із лікарем, адже у цього засобу є певні протипоказання.

Корисні властивості смаженого часнику

- Знижує рівень «поганого» холестерину в крові.
- Очищує організм від паразитів.
- Нормалізує тиск.
- Допомагає схуднути.
- Позбавляє від проблем зі шлунком.
- Запобігає ускладненням внаслідок діабету.
- Підвищує імунітет і знімає втому.

Приймаючи цей цілющий засіб, потрібно пити багато води.

До речі, смажений або печений часник можна додавати до страв. Вони будуть не лише корисними, а й по-особливому ароматними й смачними.

Приготування запеченого часнику

Інгредієнти: часник (головки) — 4 штуки, олія — 1 ст. ложка, сіль (до смаку).

Вибраємо головки часнику приблизно однакового розміру. Знімаємо з них верхній шар тонкого лушпиння і зрізуємо верхівку так, щоб відкрити зубки. Розстеляємо лист фольги, викладаємо часник і поливаємо олією, щоб вона просочилася всередину головки. Злегка солимо. Загортаємо часник у фольгу і кладемо в розігріту до 200 градусів духовку на 25-30 хвилин.

Будьте здорові!

Цікаво знати

Припиніть хвилюватися про майбутнє і забудьте минуле!

Десять психологічних законів, які можуть змінити ваше життя

Закон 1. Ми стаємо тим, про що думаємо. До нас притягується те, що у нас всередині.

Закон 2. Є два основні шляхи: прийняти все, як воно є, або прийняти на себе відповідальність за зміни. Ми платимо як за дію, так і за бездіяльність – щоправда, різну ціну.

Закон 3. Пам'ятайте про зв'язок між тілом і емоціями! Клітини у вашому тілі реагують на кожну емоцію. Негатив ослаблює імунну систему.

Закон 4. Людина, яка намагається зробити всіх щасливими, зазвичай самотня. Передусім щасливим потрібно зробити себе. Ви не відповідальні за чуже щастя.

Закон 5. Якщо дружба триває не менше 7 років, тоді вона справжня. Дружба, яка проходить семирічний тест, ніколи не розвалиться! Справжні друзі – це гарантія гарного життя.

Закон 6. Гнів – це механізм захисту від болю. Коли хтось злиться, він страждає. Людина не може правильно висловити свої негативні емоції і реагує агресивно. За гнівом ховається багато болю.

Закон 7. Справжня любов – це не привласнення коханої людини, а прагнення, щоб вона була щаслива, навіть якщо вона не поруч з вами.

Закон 8. Завжди робіть вибір, який лякає вас найбільше, тому що саме він допоможе вам розвиватися найшвидше.

Закон 9. Чоловіки схильні забувати і не прощати, тоді як жінки — прощати і не забувати.

Закон 10. Іноді вам потрібно пройти через неприємності, щоб зрозуміти, на кого з близьких людей можна розраховувати. А іноді треба зникнути з чийогось життя, щоб дати можливість зрозуміти, наскільки ви важливі.

Все, що відбувається з нами, відбувається не просто так. Це завжди те, що зміни нас.

Але знайте те, що вже сталося чи станеться, ми не в змозі. Тому перестаньте турбуватися про майбутнє і забудьте минуле!

Після подій 11 вересня компанія запросила співробітників фірми, які вижили, на бесіду щодо пошуку нового приміщення. І вони стали розповідати, як залишилися живими.

Директор вижив, тому що його син вперше пішов до дитячого садочка. Інший співробітник не потрапив «під будівлю», тому що вийшов, щоб купити пончики. Жінка не приїхала вчасно, бо не продзвонила будильник. Ще один співробітник спізнився на автобус. Інша забруднилася під час сніданку і затрималася, щоб переодягнутися.

Один не зміг завести машину. Другий повернувся, щоб повідомити на дзвінок. У батька двох дітей дитина запізнилася до школи. До ще одного щасливчика не приїхало таксі.

Чоловік вранці одягнув нове взуття. Дорогою на роботу він натер мозоль і зайшов в аптеку, щоб купити лейкопластир. Через таку дрібницю залишився живий...

Тепер, коли я або стою в черзі, або спізнююся на ліфт, або повертаюся додому, забувши ключі, думаю, що, ймовірно, Всесвіт хоче, щоб я був саме тут в цей момент...

Наступного разу, коли ви проспали, коли діти одягаються занадто повільно, коли ви не можете знайти ключі або стоїте на кожному світлофорі, не хвилюйтеся. Можливо, це Бог береже вас!

Футбол | Справи збірної

Розгромна поразка і «суха» мирова

У заключному матчі групового етапу Ліги націй національна збірна України зазнала болючої поразки від Словаччини. Вже на 6-й хвилині словаки святкували взяття воріт нашої збірної.

Автором голу став Альберт Руснак, який вирішив пробити після хитрого розіграшу штрафного. М'яч полетів за дивного траєкторією, зачепивши ногу оборонця, і залетів у ближній кут воріт Дениса Бойка. За декілька хвилин близьким до взяття воріт був Марек Гамшик. Олександр Караваєв

ша 45-хвилинка нашої збірної у цьому розіграші Ліги націй. Єдиний позитив у першому таймі – наші уболівальники, які чималими силами приїхали підтримати своїх улюбленців. Вони були зі своєю збіркою до останньої секунди поєдинку, скандуючи «Слава Україні!» попри негативний результат.

вється, але ні удар Караваєва, ні перспективний вихід Коноплянки не досягли мети. Натомість Роберт Мак, злий геній збірної України, який свого часу відправив українських збірників у плей-оф відбірного циклу Євро-2016, знову вразив наші ворота, зафіксувавши підсумковий результат на табло – 4:1. **Щоправда, ця поразка не надто засмутила фанів з України, адже підопічні Андрія Шевченка ще раніше гарантували вихід у дивізіон А.**

Через декілька днів «жовтосині» розписали «суху» мирову зі збіркою Туреччини. У першій половині зустрічі, що відбувалася турецькій Анталії, українці володіли територіальною та ігровою перевагою, однак не змогли відзначитися голом. Натомість турки, яких тренує екс-наставник донецького «Шахтаря» Мірча Луческу, двічі відправили кулястого в сітку Андрія Луніна, проте арбітр не зарахував ці взяття воріт: наприкінці першої 45-хвилини — через порушення правил в атаці, а на 61-й хвилині – через положення поза грою.

До слова, у другому таймі у головній команді України дебютував гравець львівських «Карпат» Мар'ян Швед, котрий цього разу забив 8 м'ячів у 14-ти матчах за «зеленобілих». «Карпатівець» отримав жовту картку за те, що відмахнувся від суперника. У підсумку жодній із команд не вдалося забити – 0:0.

За матеріалами Інтернет-ресурсів.

Другий тайм українці розпочали активніше і вже на його початку відзначилися: гол-красень удався Євгену Коноплянці, який ефектним ударом у дотик завершив фантастичну комбінацію «синьо-жовтих» – 2:1. Після цього у серцях українських фанів з'явилася надія бодай на нічийний результат, але ще один забитий м'яч словаків остаточно вбив інтригу в матчі. Автентично третшого го, у матчі, найкрасивішого і, мабуть, найкрасивішого го у зустрічі став Адам Зрелак, який п'ятою елегантно, у стилі Крістіано Роналду, відправив шкіряно у ближній кут, змусивши словацького публіку шаленіти від радості.

Після цього підопічні Андрія Шевченка побігли відігра-

програв позицію на фланзі оборони, але хавбек і лідер словацької збірної не влучив у ворота з близької відстані.

У середині другого тайму своє ім'я на табло записав Юрай Куцка, матеріалізувавши тотальну перевагу словацької збірної у «гол» на 26-й хвилині. Попри не сильний удар хава турецького «Трабзонспора», Бойко фатально помилювався у рамці воріт, випустивши кругле з рук у нагадування Коркіуса «Ліверпула» Лоріуса Каріуса в нещодавньому фіналі Ліги чемпіонів.

Наприкінці першого тайму зробити рахунок розгромним міг Матус Буро, який замінив травмуваного Куцку, але, на жаль, для нас, він пробив вище воріт. Мабуть, це найгір-

Кубок на приз «Золота осінь»

Вольова перемога Великих Бірок

Минулої неділі на стадіоні селища Велика Березовиця відбувся фінальний матч Кубка Тернопільського району з футболу на приз «Золота осінь», у якому зустрілися команди Великих Бірок та Великої Березовиці.

На фото: команда із Великих Бірок.

Обидва колективи пройшли три кубкові турніри, здолавши суперників. Фіналісти цих змагань неодноразово захищали честь нашого району на Тернопільських обласних сільських спортивних іграх. Вони показали хорошу гру. Перший тайм відбувся з перемінним успіхом, але на гра стали ще напруженішою, і вже на 49-й хвилині Сергій Дроздовський відкрив рахунок 1:0 на користь Великої Березовиці. Незадовго до закінчення матчу Віталій Паперовський відновив рівновагу, тож основний час закінчився нічиєю – 1:1. У додатковій частині 15 хвилин вдалося атакувати провели гравці з Великих Бірок. Другий м'яч під час виконання кутового ударом головою забив Юрій Кізім – 2:1 на користь великобірківчан. Усі намагання суперника зрівняти рахунок були марними.

вирішальний гол. Отож, переможцем традиційного Кубку Тернопільського району з футболу на приз «Золота Осінь», присвяченого Дню працівника сільського господарства, стала команда селища Великі Бірки (тренер Петро Загурський, селищний голова Роман Мацелюх).

На фото: вручення нагороди капітану команди із Великих Бірок Віталію Паперовському.

На фото: вручення нагороди Юрію Кізіму.

Кращим гравцем фінального поєдинку визнано Юрія Кізіма, який забив

Переможців привітав голова районної ради Андрій Галайко та голова Тернопільської райради ФСТ «Колос» Іван Кульбіцький, нагородивши переможців Кубком, грамотами та медалями.

Друге місце посіла команда Великої Березовиці. На жаль, з ініціативи Великоберезовицького селищного голови та одного із її представників команди, яка виборила срібні нагороди, не з'явилася нагородження команди чекає показу.

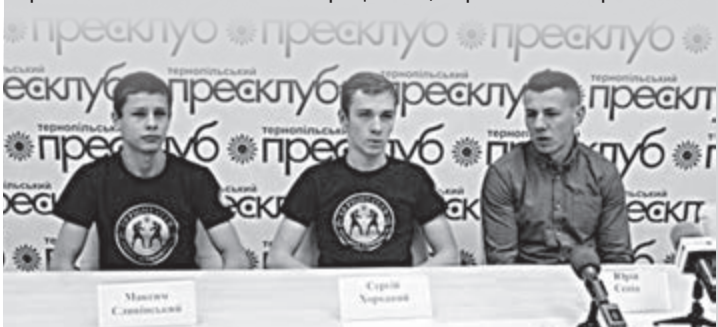
Знай наших! | Тайський бокс

Тернополяни здобули медалі

Свою майстерність на Чемпіонаті світу з тайського боксу представили спортсмени з Тернополя Максим Сливінський та Сергій Хоркавий.

Хлопці тренуються у спортивному клубі «Life Style» і не можуть уявити життя без спорту. Максим та Сергій змагалися у віковій категорії 16-17 років та вагових категоріях «до 55-ти кг» і «до 60-ти кг» відповідно.

Максим Сливінський привіз додому два «золота»: за перше місце в розділі «Муай Тай» і за перше місце в розділі К-1. Сергій Хоркавий виборов золоті нагороди за перше місце в розділі К-1 та «срібло» в розділі «Муай Тай». Вони встигають приділяти час і спорту, і навчанню, маючи 11 тренувань у тиждень. Аби досягнути результату, потрібно багато і наполегливо працювати, переконані спортсмени.

Друга ліга України

«Нива» – лідер за відвідуваністю

Середня відвідуваність поєдинків «нивців» цього сезону становить 2150 глядачів за гру.

Команді з Тернополя також належить рекорд відвідуваності однієї зустрічі в чемпіонаті – домашньої проти чернівецької «Буковини» у другому турі всеукраїнської першості, яку відвідали

4500 уболівальників. Футболісти дякують глядачам на трибунах за палку підтримку!

Одразу після завершення календарного матчу з рівненського «Вереса» гравці «Ниви» пішли на канікули.

Наразі між керівництвом та тренерським штабом тернопіль-

Згідно зі статистичними даними першого півріччя, домашні матчі тернопільської «Ниви» у чемпіонаті другої ліги України з футболу відвідали 25330 глядачів, що є найбільшим показником у північно-західній групі А.

ського клубу тривають консультації, після яких буде визначено остаточний план підготовки у період зимової міжсезоння та дату виходу команди з відпустки.

Нагадаємо, що весняна частина чемпіонату другої ліги України стартує 31-го березня (цього дня тернополяни на виїзді поміряються силами з житомирським «Поліссям») та складатиметься з 10-ти матчів.

Сторінку підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Все буде смачно

Українські галушки

Гречані галушки

Інгредієнти: борошно гречане - 2 скл., яйця - 2 шт., сало або бекон - 100 г, цибуля - 2 шт., вода - 0,5 літра.

Приготування. Сало нарізаємо дрібними кубиками і смажимо, додаємо дрібно посічену цибулю. До готової засмажки додаємо 1 склянку води, готуємо 5-7 хв.

Для приготування тіста з'єднуємо гречане борошно з яйцем, водою та дрібкою солі, вимішуємо. Готове тісто розкачуємо, нарізаємо невеликі шматочки. Занурюємо галушки в киплячу воду з засмажкою та варимо близько півгодини. Подаємо страву разом з відваром, злегка притрусивши пошаткованою свіжою зеленню.

Галушки з манної крупи

Інгредієнти: крупа манна - 1,5 скл., молоко - 1,5 скл., масло вершкове - 1 ст. л., цукор - 1-3 ст. л., яйця - 2 шт., мигдаль - 10-15 шт., сіль - 1 ч. л., цедра половини лимона.

Приготування. Молоко доводимо до кипіння, додаємо вершкове масло, всипаємо манну крупу. Перемішуємо, доки маса не стане однорідною. Вона має відставати від стінок каstrулі. Мигдаль очищуємо від шкіри, нагріваємо. З'єднуємо сіль, цукор, тертий мигдаль, цедру лимона. В манну кашку висипаємо цукрово-горіхову суміш, додаємо яйця, перемішуємо. Готове тісто набираємо чайною ложкою, за допомогою

ще однієї ложки формуємо галушки та занурюємо в киплячу воду, варимо, поки не спливають на поверхню. Виймаємо в макітру з розтопленим вершковим маслом.

Галушки з сиру

Інгредієнти: сир кисломолочний - 600 г, яйця - 4 шт., борошно пшеничне - 0,5 скл., масло вершкове - 100 г, сухарі панірувальні пшеничні - 2 ст. л., цукор за смаком.

Приготування. Сир перемелюємо на м'ясорубці. Викладаємо до масти цукор, половину порції борошна, 30 г масла та солимо. Розтираємо до однорідної маси, додаємо збиті яєчні білки. Формуємо із сирного тіста «ковбаску», завтовшки сантиметр, нарізаємо на невеличкі шматочки. Варимо галушки 15 хвилин. Виймаємо з окропу, поливаємо розтопленим маслом та посипаємо сухарями.

Пшеничні галушки з шинкою

Інгредієнти: пшеничне борошно - 2 скл., яйце - 1 шт., вода - 1/3 скл., масло вершкове - 3 ст. л., шинка - 100 г.

Приготування. З борошна, води, яйця та масла замішуємо тісто, формуємо галушки. Варимо їх в підсоленій воді 7-10 хвилин. Готові галушки відкидаємо на друшляк, промиваємо холодною водою, щоб не злиплися. На сковорідку, змащену вершковим маслом, викладаємо галушки та дрібно нарізану шинку, все перемішуємо. Запікаємо в духовці 5 хвилин.

Галушки стали одним із символів України. Звісно ж, існує багато рецептів приготування цієї страви.

За способом формування українські господині розрізняють «рвані», «щипані» та «різані» галушки. Варити їх можна в підсоленій воді, бульйоні, молоці. До солодких галушок можна подавати мед, сметану, фруктове чи ягідне варення. Ця страва легка та швидка в приготуванні, доволі поживна і смачна.

Ми зібрали найцікавіші рецепти приготування галушок.

Галушки картопляні

Інгредієнти: картопля - 500 г, яйця - 2 шт., олія - 1 ч. л., масло - 50 г, борошно пшеничне - 2 ст. л., сіль за смаком.

Приготування. Картоплю очищуємо та відварюємо до готовності в підсоленій воді, протираємо до консистенції однорідного пюре. Додаємо яйця та борошно. Формуємо невеличкі галушки.

Варимо в солоному окропі 8 хвилин. Подаємо до столу, поливши шкварками і смаженою цибулею.

Київські галушки з грибною підливкою

Інгредієнти: яловичина - 300 г, свинина - 700 г, цибуля - 3 шт., молоко - 125 мл, яйце - 1 шт., сметана - 1 ст. л., панірувальні сухарі - 1 ст. л., вершкове масло - 1 ст. л., картопля - 500 г, борошно - 2 ст. л., сіль, перець, лавровий лист за смаком.

Для підливи: печериці - 200 г, борошно - 1 ст. л., сметана - 1 ст. л., масло вершкове - 1 ст. л.

Приготування. Відварюємо картоплю до готовності, готуємо пюре. М'ясо перемелюємо на м'ясорубці. Цибулю нагріваємо. З'єднуємо картопляне пюре, м'ясо, цибулю, сметану, борошно, яйця, сіль та спеції. Формуємо великі галушки. Обкачуємо в борошні та викладаємо в один шар на дно сотейника. Заливаємо водою, щоб вона злегка покривала галушки. Готуємо 15 хвилин.

До натертої на тертці цибулини додаємо масло, сметану, сіль, приготувані галушок. Цією підливою заливаємо галушки, тушкуємо 10-15 хвилин. Готові галушки викладаємо на тарілку. До тушкованих печериць вливаємо підливу з галушок, приправляємо сіллю та спеціями. В тарілці галушки поливаємо грибною підливою.

Смачного!

Галушки з яблуками

Інгредієнти: борошно пшеничне - 3 скл., молоко - ¼ скл., яблука - 8-10 шт., яйця - 4 шт., сіль - 0,5 ч. л., цукор - 1-2 ст. л., масло вершкове - 1,5-2 ст. л.

Приготування. Яблука очищуємо від шкірки та серцевини, ріжемо на тонкі шматочки.

Додаємо цукор, молоко, сіль, збиті в піну яйця, борошно. Замишуємо тісто. Беремо його чайною ложкою, формуючи галушки, та кладемо в окріп. Варимо 10 хвилин. Подаємо до столу з розтопленим вершковим маслом.

Дитячий майданчик

Притча про двох вовків

Колись давно старий індіанець відкрив своєму онукові одну життєву істину.

— Кожна людина постійно веде внутрішню боротьбу. Це відбувається тому, що всередині нас живе два вовки, — почав мудрий індіанець.

— Як два вовки? — запитав маленький хлопчик, чие безневинне обличчя світилося непомітно цікавістю.

— Один з них є Зло! Це — страх, гнів, заздрість, образа, гординя, жадібність, его, підлість, зарозумілість і почуття провини. А другий вовк — це Добро! Радість, мир, любов, надія, м'якість, милосердя, щедрість, істина і віра! — сказав старий індіанець.

— А... Який вовк перемагає, дідусю? — запитав хлопчик. Його очі випромінювали хвилювання.

— Завжди перемагає той вовк, якого ти годуєш! — посміхаючись, сказав мудрий дідусь.

Добро і зло

Добро і зло панують в світі. Це знають всі — дорослі й діти. Війну одвічну ведуть, Та переможця не знайдуть. В казках добро перемагає, В житті не часто так буває. Добро і зло живуть в тобі, Хто вище — ти обереш собі. Як добрі справи обереш — Життя на небі ти знайдеш. Як зло у серці пережме — То жито на землі лиш зможеш. Отож подумай ти для себе: Краще земля? Чи, може, небо?

Будь чистою і світлою, дитино. Добро твори у світі кожен час. Добро і є та категорія єдина, Яка веде до світла кожного із нас. Добром на доброту відповідай щоднини Й на зло також добром відповідай. Покликання найбільше для людини — Добро твори! Це запам'ятай.

Н. Красоткіна

Лабіринт

Прислів'я та приказки

Буде добре, як мине зле.
Від доброго не бігай, а злого не роби.
Все добре переймай, а зла уникай.
Вчися доброму — погане на ум не піде.
До доброї криниці стежка утоптана.
Добре слово людині — що дощ у посуху.
Краса — до вечора, а доброта — навіки.